

REFERAT Økonomiudvalget 2014-2017 d. 16-08-2017

Mødedato Onsdag d. 16. august 2017 kl. 08:00

Mødested 224 A

Indholdsfortegnelse

Omprioritering af anlægsrammer - finansiering af kloakering af kolonihaver.....	3
Redegørelse for vejadgang til Hestehaven.....	11
Udvidelse af virksomhed i landzone. Forudgående høring for ændring af kommuneplanen.....	14
Skilte & facader. Forslag til lokalplan nr. 0-786 til endelig vedtagelse.....	17
Området for forsørgelses- og sikringsydelse - budgetregulering 2016 og 2017.....	22
Pris- og lønregulering i 2017, jf. nyt skøn fra KL.....	28
Forslag om støtte til foreningers og sammenslutningers ansøgninger til Energistyrelsens Bredbånds	30
Odense Letbane - Valg af driftsorganisation.....	33
Lukket:	42
Uddannelsespolitik.....	43
Ansøgning om ramme fra skatteforhøjelsespulje i 2018 - fritagelse for individuel sanktion ved skat	46
Odense Letbane - Godkendelse af udbudsmateriale for drift og vedligehold.....	49
Tidsplan for årsberetning 2017.....	52
Boligstrategi 2017.....	54
Lov- og Cirkulæreprogram 2017-2020.....	59
Introduktion til nyt byråd 2018.....	63
Budget 2018.....	65

Punkt 1: Omprioritering af anlægsrammer - finansiering af kloakering af kolonihaver

00.30.00-S00-8-16

Resume

På udvalgsrådet den 28/3 2017 drøftede By- og Kulturudvalget sagen "Omprioritering af anlægsmidler". Resultatet af denne drøftelse har siden været behandlet på udvalgsrådet både den 2/5 2017 og 16/5 2017, men endelig stillingtagen vedrørende finansiering af kloakering af kolonihaver er blevet udsendt med henvisning til dels et ønske om yderligere undersøgelser af finansieringsmuligheder og dels et ønske om at afvente resultatet af regeringens forhandling med KL. De tidligere drøftelser i udvalget udmøntes nu i nærværende sagsfremstilling.

Odense Byråd vedtog på mødet den 25/1 2017 i forbindelse med sagen "Udvikling af fremtidens kolonihaver i Odense Kommune" at finansiere kloakeringen af en række kolonihaver i 2018, 2019 og 2020 via en omprioritering af By- og Kulturudvalgets anlægsramme.

Det anbefales, at kloakeringen af kolonihaverne finansieres via en forholdstalsbaseret omprioritering af midler fra samtlige løbende anlægsrammer, som By- og Kulturforvaltningen forvalter. Dog undtages rammerne Byens Udstyr, Bløde Trafikanter i Bymidten og Vejregulering, da de er behandlet særskilt i forbindelse med den reduktion af By- og Kulturudvalgets anlægsramme, som byrådet vedtog i forbindelse med det seneste budgetforlig. Desuden undtages de tre rammer, der vedrører byfornyelse – Områdefornyelse, Friarealforbedring og Bygningsfornyelse af enkeltejendomme. Fraregnet de netop omtalte undtagelser udgør den samlede løbende anlægsramme 52 mio. kr. i 2018.

Der henvises til sagsfremstillingen for en uddybning.

Effekt

Flere borgere er sunde og trives

Den foreslåede finansiering af kloakering af kolonihaver påvirker Odensemålet positivt, da kloakeringen vil være en gevinst for miljøet. Samtidig er finansieringen af henholdsvis rammereduktionen og kloakeringen fordelt ud over By- og Kulturforvaltningens løbende anlægsrammer på en sådan vis, at det i mindst mulig grad indvirker negativt på byrådets effektmål.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. En anlægsbevilling "Kloakering af kolonihaver" på samlet 26.000.000 kr. med budget på 8.000.000 kr. i 2018, 13.000.000 kr. i 2019 og 5.000.000 kr. i 2020, som frigives og stilles til rådighed for By- og Kulturudvalget. Af de 8.000.000 kr. i 2018 overføres 500.000 kr. til 2017 til brug for forprojektering, udmatrikulering m.m.
2. Anlægsbevillingen på 26.000.000 kr. til kloakering af kolonihaverne finansieres via en forholdstalsbaseret omprioritering af samtlige løbende anlægsrammer, som By- og Kulturforvaltningen forvalter. Dog friholdes dels de anlægsrammer, der indgår i finansieringen af rammereduktionen på 3.000.000 kr., der blev vedtaget i forbindelse med vedtagelsen af Budget 2018. Desuden friholdes de anlægsrammer, der vedrører byfornyelse.

By- og Kulturudvalget:

Udvalgsmedlemmerne Anker Boye, Anders W. Berthelsen, Brian Dybro og Per Berga Rasmussen stiller følgende ændringsforslag:

"Grupperne A, Ø og F foreslår, at projektet igangsættes, og at der til delvis finansiering af 1. etape af kloakeringen af kolonihaver omprioriteres 15 mio. kr. i 2017 fra anlægsrammen salg af udlejningsejendomme under det konjunkturfølsomme anlægsområde, hvor der i 2017 er et forventet merprovenu på minimum 15 mio. kr. Partierne er opmærksomme på, at forslaget til omprioritering sker fra det konjunkturfølsomme anlægsområde til det ordinære anlægsområde, som er to særskilte styringsområder og derfor ikke er i overensstemmelse med de gældende økonomistyringsprincipper i Odense Kommune. Partierne foreslår endvidere, at den resterende finansiering på 11 mio. kr. sikres ved omprioritering i 2019 i overensstemmelse med forvaltningens indstilling.

Partierne foreslår endvidere, at By- og Kulturforvaltningen anmodes om at rejse en sag igennem KL og via kontakt til ministeren med henblik på at få ændret lånebekendtgørelsen, således at der kan opnås kommunal låneadgang til finansiering af kolonihaver, alternativt at VandCenter Syd får mulighed for at finansiere kloakeringen.

Partierne er endeligt enige om, at såfremt der gives låneadgang til projektet, eller at opgaven kan udføres og finansieres af VandCenter Syd, at annullere den ovenfor beskrevne finansieringsmodel, og dermed få forelagt en revideret sag om finansiering af projektet."

Rådmand Jane Jegind og udvalgsmedlemmerne Lars Havelund og Pernille Bendixen stemmer for den del af ændringsforslaget, der handler om at rejse sag igennem KL og via kontakt til ministeren, stemmer imod resten af ændringsforslaget og ønsker gruppe V, C og O's oprindelige finansieringsforslag.

Udvalgsmedlemmerne Anker Boye, Anders W. Berthelsen, Brian Dybro og Per Berga Rasmussen stemmer for ændringsforslaget.

By- og Kulturudvalget anbefaler dermed ændringsforslaget.

Borgmesterforvaltningen bemærker, som det også er anført i beslutningen, at den foreslåede delvise finansiering af 1. etape sker fra anlægsrammen "Salg af udlejningsejendomme" under det konjunkturfølsomme anlægsområde og er derfor ikke i overensstemmelse med gældende økonomistyringsprincipper i Odense Kommune.

Byrådet vedtog sammen med Budget 2015 en økonomisk strategi for Odense Kommune, herunder særlige økonomistyringsprincipper for det konjunkturfølsomme område, hvor jordforsyningsområdet og salg af udlejningsejendomme bliver holdt særskilt ude fra det ordinære anlægsområde i et lukket system. Det skyldes, at begge områder indgår som centrale medspillere i transformationen af Odense, og at begge områder er påvirket af konjunkturer på landsplan, som kan ændre rammevilkårene for de økonomiske handlemuligheder.

Borgmesterforvaltningen bemærker desuden, at anlægsbevillingen til kloakering vil give Odense Kommune en afledt ekstra lejeindtægt. By- og Kulturforvaltningen har opgjort den forventede ekstra lejeindtægt til 1.600.000 kr. årligt fra 2020 og frem, når kloakeringen i fase 1 er afsluttet. Den normale praksis i Odense Kommune er, at afledt drift opgøres sammen med beslutningen om anlægget. Borgmesterforvaltningen anbefaler derfor, at de 1.600.000 kr. tilgår kassen fra 2020 og frem, da anlægsbevillingen samtidigt er delvist finansieret af salgsindtægter fra salg af ejendomme.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling med den tilføjelse, at såfremt Odense Kommune opnår låneadgang, finansieres rente og afdrag af de i sagen nævnte øgede lejeindtægter.

Rådmændene Jane Jegind og Steen Møller stemmer for den del af By- og Kulturudvalgets indstilling, der handler om at rejse sag igennem KL og via kontakt til ministeren, men stemmer imod resten af ændringsforslaget fra By- og Kulturudvalgets møde og ønsker gruppe V, C og O's oprindelige finansieringsforslag.

Sagsfremstilling

På udvalgsrådet den 28/3 2017 drøftede By- og Kulturudvalget sagen "Omprioritering af anlægsmidler". Resultatet af denne drøftelse har siden været behandlet på udvalgsrådet både den 2/5 2017 og 16/5 2017, men endelig stillingtagen er blevet udskudt med henvisning til dels et ønske om yderligere undersøgelser af finansieringsmuligheder og dels et ønske om at afvente resultatet af regeringens forhandling med KL. De tidligere drøftelser i udvalget udmøntes nu i denne sagsfremstilling.

Odense Byråd på mødet den 25/1 2017 i forbindelse med sagen "Udvikling af fremtidens kolonihaver i Odense Kommune" at finansiere kloakeringen af en række kolonihaver i 2018, 2019 og 2020 via en omprioritering af By- og Kulturudvalgets anlægsramme.

Det anbefales, at kloakeringen af kolonihaverne finansieres via en forholdstalsbaseret omprioritering af midler fra samtlige løbende anlægsrammer, som By- og Kulturforvaltningen forvalter. Dog undtages rammerne Byens Udstyr, Bløde Trafikanter i Bymidten og Vejregulering, da de er behandlet særskilt i forbindelse med den reduktion af By- og Kulturudvalgets anlægsramme, som byrådet vedtog i forbindelse med det seneste budgetforlig.

Desuden undtages de tre rammer, der vedrører byfornyelse – Områdefornyelse, Friarealforbedring og Bygningsfornyelse af enkeltejendomme. Fraregnet de netop omtalte undtagelser udgør den samlede løbende anlægsramme 52 mio. kr. i 2018.

I tabellen nedenfor beskrives konsekvensen ved at reducere de respektive anlægsrammer.

1	Ramme til vedligeholdelse af kommunale bygninger (ikke til skoler og boliger) og	Rammerne anvendes til genopretning af nedslidte bygningsdele som f.eks.
2	Ramme til Opretningsarbejder (ikke til skoler og boliger)	<ul style="list-style-type: none"> • Udskiftning af udtjente sportsgulve, vinduer og tage. • Skimmelsanering og udskiftning af asbest i rørisoleringer. • Tætning af kloakledninger, så rotter ikke kommer til overfladen.

Såfremt rammerne beskæres, vil vedligeholdelseefterslæbet øges yderligere.

- 3 Nedrivninger
- Rammen anvendes til at finansiere nedrivning af udtjente ejendomme, således at grundene kan anvendes til andre formål.
- Såfremt rammen beskæres, vil nedrivningsarbejdet strække sig over længere tid end planlagt. Dette betyder, at grundene står ubrugelige hen i længere tid med potentielle afledte driftsomkostninger til følge, og at de nye aktiviteter ikke kan igangsættes.
- 4 Energibesparende foranstaltninger
- Rammen anvendes til at udføre energibesparende anlægsarbejder i forbindelse med renoveringsarbejder. Det er et krav til de konkrete projekter, at de kan tjene sig selv ind i løbet af 5-7 år, hvorfor de i sidste ende er neutrale/positive for kommunekassen.
- Såfremt rammen beskæres, vil der ikke kunne udføres den samme mængde energibesparende renoveringsarbejder, hvilket vil fastholde niveauet for forbrugsudgifter.
- 5 Renovering af udlejningsejendomme
- Rammen anvendes til at skabe mere attraktive lejemål ved f.eks. at samtænke vedligeholdelse og genopretning eller ved at gøre erhvervslejemål attraktive i et foranderligt marked m.m. Disse investeringer finansieres via huslejestigninger, hvorfor de over år er neutrale for kommunekassen.
- Såfremt rammen beskæres, vil det ikke være muligt at skabe mere attraktive lejemål i samme omfang, hvilket kan have konsekvenser for belægningsgraden.
- 6 Legepladser børn og unge
- Rammen anvendes til at sikre læringsrum i det fri og legepladser til gavn for børn og unges bevægelse og læring.
- Såfremt rammen beskæres, vil det ikke være muligt at vedligeholde eksisterende læringsrum og legepladser i samme omfang som nu, og de eksisterende tilbud vil nedslides hurtigere.
- 7 Skolernes genopretning
- Rammen anvendes til genopretning af nedslidte bygningsdele og udearealer på skoler som f.eks.

- Renovering for PCB, skimmelsaneringer og udskiftning af asbest i rørisoleringer samt tætning af kloakledninger, så rotter ikke kommer til overfladen.
- Udskiftning af tag, så det ikke regner ind.
- Lovliggørelse af påbud.
- Tilgængelighedsforanstaltninger som f.eks. elevatorer og toiletter til handicappede elever.

PCB handleplanen kører på fjerde år i 2017. Området er yderst nødlidende på grund af denne store enkeltindsats, som blev finansieret fra denne pulje.

Såfremt rammen beskæres, vil skolernes vedligeholdelseefterslæb øges yderligere.

8	Ombygning og renovering af SFO	Rammen anvendes til ombygning og renovering af eksisterende SFO.

Såfremt rammen beskæres, vil man kun i ringere grad kunne ombygge og rovere SFO'er.

9	Bygningsmæssige særønsker og arbejdsmiljøforanstaltninger	Halvdelen af rammen anvendes til motoriserede barnevogne til dagplejen i Børn- og Ungeforvaltningen. Den anden halvdel til foranstaltninger, der giver bedre arbejdsmiljø i dagtilbuddene som f.eks. forbedret akustik, hæve/sænke pusleborde mv.

Såfremt rammen beskæres, vil der ikke kunne indkøbes motoriserede barnevogne til dagplejen i samme omfang som nu med potentiel nedslidning af medarbejderne til følge. Det vil desuden ikke være muligt at investere i arbejdsmiljøet i samme omfang som nu med potentielt større sygefravær som følge.

10	2:1-ordning	Rammen anvendes til at udføre mindre anlægsarbejder på fritidsområdet. Rammen er meget søgt, hvorfor mange projekter p.t. ikke modtager det ansøgte tilskud.

En reduktion af rammen vil medføre, at endnu færre ansøgninger kan imødekommes.

Rammerne Vejregulering, Trafiksikkerhed, Cykelhandlingsplan, Byudstyr, Bløde trafikanter og Grønne indsatser forventes samlet til én ramme med den kommende Handlingsplan for mobilitet og byrum 2017-2024. Beskæring af disse rammer vil derfor betyde en forringet mulighed for at prioritere mobilitets- og byrumsprojekter.

Hertil skal bemærkes, at den varige rammereduktion på 3 mio. kr., der blev besluttet i forbindelse med indgåelsen af det seneste budgetforlig, yderligere reducerer den samlede pulje til handlingsplanen.

Da handlingsplanen ikke er vedtaget endnu, er konsekvenserne delt op i forhold til de eksisterende anlægsrammer på dette område, se nedenfor.

- 11 Vejreguleringer Rammen anvendes til etablering og optimering af signalanlæg, etablering af parkeringspladser, mindre nye vejforbindelser, nye byrum og udskiftning af belægnings og etablering af centrale knudepunkter.

En reduktion af rammen vil medføre, at det - ud over at blive afsat færre penge til at implementere Handlingsplan for mobilitet og byrum – i mindre omfang end hidtil vil være muligt at udføre ovennævnte opgavetyper, bl.a. med nedslidning af eksisterende forhold til følge. Indenfor Vejregulering vil det f.eks. betyde færre midler til signalreguleringer, nye belægnings, forbedringer i forhold til realtidstrafikinformationer osv.

- 12 Trafiksikkerhed Rammen anvendes bl.a. til uheldsbekæmpelse, tilvejebringelse af sikre skoleveje, kampagner, ombygning af uheldsbelastede lokaliteter, trafiksikkerhedsinspektion, ombygning af kryds og indsatser omkring farlige skoleveje.

En reduktion af rammen vil medføre, at der gennemføres færre sikkerhedskampagner og færre ombygninger m.m., potentielt med flere trafikulykker til følge. Derudover vil en reduktion medføre, at der afsættes færre penge til at implementere Handlingsplan for mobilitet og byrum.

- 13 Grønne indsatser Anlægsrammen er et af virkemidlerne til at blive Danmarks Grønneste Storby. Rammen er forlods disponeret med 0,5 mio. kr. årligt til skovrejsning og grundvandsbeskyttelse.

En reduktion af anlægsrammen vil betyde færre grønne anlæg i nye boligområder og manglende større renoveringer i den bestående by. En reduktion vil desuden medføre, at der afsættes færre penge til at implementere Handlingsplan for mobilitet og byrum.

Tabellen nedenfor opsummerer den økonomiske konsekvens for de løbende anlægsrammer i år 1 ved den foreslåede finansiering. Der henvises til bilaget for en beregning samt en uddybning af de økonomiske konsekvenser for hele anlægsperioden.

Anlægsramme	Rammereduktion i 2018 i kr.	Rammereduktion i 2019 i kr.	Rammereduktion i 2020 i kr.
Grønne indsatser	157.583	237.734	91.436
Ramme til vedligeholdelse af kommunale bygninger	974.963	1.470.857	565.714
Opretningsarbejder	767.181	1.157.390	445.150
Nedrivninger	153.600	231.725	89.125
Energibesparende foranstaltninger	447.699	675.412	259.774
Renovering af udlejningsejendomme	475.170	716.855	275.713
Trafiksikkerhedsplan Skoleveje, Stier og Sikkerhedsfrem. forans.	1.982.937	2.991.513	1.150.582
2:1 ordningen	462.863	698.287	268.572
Temaplaner	77.138	116.373	44.759
Legepladser	659.911	995.559	382.907
Skolernes genopretning	1.313.338	2.912.317	1.120.122
Ombygn./renovering SFO	241.248	363.953	139.98
Bygningsmæssige særønsker og arbejds miljøforanstaltn.	286.370	432.026	166.164
Totalt	8.000.000	13.000.000	8.000.000

Som det fremgår af byrådssagen ”Udvikling af fremtidens kolonihaver i Odense Kommune” af 25/1 2017, skal der anvendes 8 mio. kr. i 2018, 13 mio. kr. i 2019 og 5 mio. kr. i 2020 til kloakering af kolonihaver.

Finansieringen anbefales tilvejebragt ved at reducere samtlige løbende anlægsrammer, som By- og Kulturforvaltningen forvalter, i anlægsperioden. Anlægsrammerne reduceres med deres relative andel af den samlede anlægsramme svarende til henholdsvis 15 % i 2018, 23 % i 2019 og 9 % i 2020. Dog friholdes dels de rammer, der berøres i forbindelse med By- og Kulturudvalgets rammereduktion på 3 mio. kr., og dels de rammer, der vedrører byfornyelse.

Der henvises til bilaget for en opgørelse over de økonomiske konsekvenser for de enkelte rammer fordelt på 2018, 2019 og 2020.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Sagen medfører ikke afledt drift.

Den investering, der skal foretages i forbindelse med kloakeringen, vil over tid blive indhentet via forhøjet huslejeindtægt.

Sagen medfører et midlertidigt kassetræk på 500.000 kr. i 2017, som udlignes i 2018.

Bilag

Bilag - Finansieringsforslag

Punkt 2: Redegørelse for vejadgang til Hestehaven

05.13.00-G01-680-17

Resume

I 2011 besluttede byrådet at lukke Hestehaven i retning mod Munkebjergvej af hensyn til blandt andet trafikafviklingen i området og af hensyn til fremkommeligheden for ambulancer.

I juni 2016 afholdt Odense Kommune, efter en række borgerhenvendelser, to borgermøder i området for at orientere om planerne og udviklingen i området. Der var på disse møder stor interesse for vejadgangen via Hestehaven. Grundet ændringer af letbanetracéet og en ny placering af Servicevejen var mulighederne nu for at åbne den østlige del af Hestehaven og således at tilslutte den til Servicevejen. Servicevejen tilsluttes Glisholmvej, som tilsluttes Sdr. Hospitalsvej. På denne måde vil fremkommeligheden for ambulancer på Sdr. Hospitalsvej ikke blive påvirket af trafikken fra Hestehaven.

Forvaltningen fremlagde i efteråret 2016 tre mulige løsningsscenarier.

På denne baggrund besluttede byrådet på mødet den 12/10 2016, at der skulle arbejdes videre med løsning 3 og således åbne Hestehaven ud mod Servicevejen og lukke den ved rundkørslen ved Hollufgård. Efter at denne beslutning blev truffet, har det vist sig, at projektet ikke kan holdes inden for den afsatte ramme. Det skyldes, at Odense Kommune skal afholde udgifter til den kommunale del af Servicevejen syd for tilslutningen samt trafiksikkerhedsmæssige hensyn. Foreløbige overslag viser udgifter på op imod 3 mio. kr. og kan således ikke afholdes af de planlagte midler på 550.000 kr.

Der ønskes med denne sag en drøftelse af retningen for det videre arbejde med vejadgang til Hestehaven.

Effekt

Da sagen oprindeligt var dagsordensat som en drøftelses-/forberedelsessag, er der ikke foretaget vurdering af effekten.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter sagen.

By- og Kulturudvalget besluttede, på baggrund af drøftelser og foretræde, at sagen på det foreliggende grundlag kan sendes videre til byrådet med følgende indstilling:

By- og Kulturudvalget indstiller, at byrådet godkender den nuværende løsning, 0-løsningen.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

Til brug for den videre behandling af sagen kan det oplyses, at By- og Kulturudvalget i forbindelse ved udvalgets behandling af sagen den 20/6 2017 blev forevist bilagte PowerPoint-præsentation og mundtligt blev oplyst om nedenstående i forbindelse med By- og Kulturforvaltningens fremlæggelse af sagen:

Historik

I 2011 besluttede byrådet at lukke Hestehaven i retning mod Munkebjergvej af hensyn til blandt andet trafikafviklingen i området. Baggrunden for, at Hestehaven ikke blev tilsluttet Sdr. Hospitalsvej, var, at man ikke ønskede 3 kryds/vejtilslutninger til Sdr. Hospitalsvej inden for så kort en afstand. I foråret 2016 ændrede Odense Letbane letbanens linjeføring fra vestsiden af Sdr. Hospitalsvej til østsiden af Hospitalsvejen. Den vestlige del af Hestehaven er i dag afbrudt ved den kommende Sdr. Hospitalsvej, og der er etableret en vendeplads i grus. I juni 2016 afholdt Odense Kommune, efter en række borgerhenvendelser, to borgermøder i området for at orientere om planerne og udviklingen i området. Der var på disse møder stor interesse og forskellige holdninger til spørgsmålet om vejadgang via Hestehaven.

Mulighed for at tilslutte Hestehaven til Servicevejen

Ændringerne af letbanetracéet og den nye placering af servicevejen medfører en ændring i mulighederne for at åbne den østlige del af Hestehaven. Servicevejen tilsluttes Glisholmvej, som tilsluttes Sdr. Hospitalsvej. Ved at tilslutte Hestehaven til Servicevejen vil fremkommeligheden på Sdr. Hospitalsvej ikke blive påvirket af trafikken fra Hestehaven.

Prisoverslag for Hestehavens tilslutning

I det oprindelige prisoverslag for Hestehavens tilslutning til servicevejen var forudsat en umiddelbar tilslutning til Hestehaven svarende til den principskitse, Odense Kommune forelagde til borgermøderne. Samlet skønnede By- og Kulturforvaltningen dengang udgifterne til 550.000 kr. Skønnet har måttet revideres til 3 mio. kr., idet Odense Kommune skal afholde udgifterne til den del af servicevejen, der ligger syd for tilslutningen. Den ændrede tilslutning af Hestehaven til Servicevejen betyder, at vejstrækningen er væsentligt længere end først forudsat.

Samarbejdsgruppen

Den konkrete udformning af vendepladsen var oprindeligt planlagt foretaget i samarbejde med den nedsatte samarbejdsgruppe med Golfklubben, beboere mfl. Gruppen har afholdt to møder, som i stort omfang har omhandlet de væsentlige fordyrelser ved det samlede projekt.

Sammenhæng med tidligere VVM sager

En fornyet VVM-proces tager omkring 1½ år at gennemføre. En åbning af Hestehaven ved Servicevejen og lukning ved rundkørslen vurderes til ikke at få væsentlig indvirkning på miljøet, da ændringen af lukningen ikke vil medføre en væsentlig stigning i trafikmængden til Hestehaven. 0-løsningen, hvor forholdene forbliver som nu, giver ikke anledning til øgede eller ændrede trafikmængder i forhold til i dag og dermed ikke en ny VVM proces.

Videre undersøgelser, hvis Hestehaven fortsat ønskes åbnet mod Servicevejen

- Undersøgelse af muligheden for at reducere afstanden mellem Hestehavens tilslutning til Servicevejen og krydset ved Glisholmvej ved at beregne afstanden mellem kryds ud fra det reelle hastighedsniveau.
- Alternativ undersøgelse af muligheden for indkørsel til Hestehaven fra Servicevejen.
- Udarbejdelse af skitser og detailvurdering af lukninger ved golfklubben samt dialog med interessenter.
- Detailoverslag af de forskellige løsninger.
- Undersøgelse af finansieringsmuligheder for anlæg og drift.

Status for undersøgelser

Ovenstående undersøgelser er igangsat, og en foreløbig vurdering peger på, at der kan opnås projektreduktioner i en størrelsesorden på ca. 25 %. Dette er sket ved at revurdere den reelle hastighed i svinget ved Glisholmvej og sætte den til 30-40 km/t. Herved kan afstanden reduceres mellem de to kryds ifølge vejreglerne. Den alternative mulighed for alene at have indkørsel fra Servicevejen til Hestehaven har været nærmere vurderet og må afskrives, da det vil give for stor gennemkørsel og dermed udløse en fornyet VVM.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Slides BKU 20-06-2017 - Vejadgang til Hestehaven

Punkt 3: Udvidelse af virksomhed i landzone. Forudgående høring for ændring af kommuneplanen

01.02.15-P16-1-17

Resume

En eksisterende virksomhed i landzone, Hauge Gruppen, har længe ønsket udvidelsesmulighed. Udvidelsen har hidtil været i strid med den tidligere planlovs grundlæggende principper om, hvor byudvikling kan finde sted.

Med den nye planlov, vedtaget den 1/6 2017, er der kommet nye muligheder for at tilgodese erhvervsudvikling i landzone i særlige tilfælde. Der skal på den baggrund udarbejdes et kommuneplantillæg for ændring af kommuneplanen samt en lokalplan for virksomheden. Sagen forelægges for at opstarte denne sag med igangsættelse af en forhøring for kommuneplanændringen.

Effekt

Der skabes flere virksomheder og arbejdspladser

Udvidelse af virksomheden bidrager til, at der skabes flere virksomheder og private arbejdspladser i Odense Kommune. Indtægten herfra udgør grundlaget for fremtidens velfærd i kommunen. Skabelsen af flere private arbejdspladser er en af hjørnestenene i kommunens vækstpolitik. Et væsentligt parameter for at skabe vækst er, at der er positiv opmærksomhed og synlighed omkring Odense.

Borgernes indkomst skal stige

Borgernes indkomst skal stige. Primært, fordi det giver den enkelte borger større økonomisk frihed. Sekundært, fordi kommunen derved får større indtægter, som kan investeres i vækst og velfærd. Det er i denne sammenhæng også afgørende, at selvforsørgelsesgraden blandt borgerne øges, så vi får nedbragt udgifterne til overførsler.

Flere kommer i uddannelse og job

Det er afgørende for kommunens økonomi, for væksten og for den enkelte borgers livskvalitet, at Odense Kommune formår at få flere odenseanere i uddannelse og job. Ingen har godt af at være placeret uden for arbejdsmarkedet, hverken socialt eller økonomisk. Derfor er det også væsentligt, at flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse, samt at flere borgere fastholdes på arbejdsmarkedet.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender, at der opstartes en planlægning for udvidelse af Hauge Gruppen, og at der afholdes offentlig høring med henblik på at indkalde idéer og bemærkninger til de påtænkte ændringer af kommuneplanens hovedstruktur.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

En eksisterende virksomhed i landzone, Hauge Gruppen, har længe haft behov for mindre arealudvidelse på cirka 3 ha. Udvidelsen har ikke kunnet realiseres inden for rammerne af den tidligere gældende planlov. Virksomheden er oprindeligt tilladt etableret i landzone efter planlovens regler, da nærtliggende gartnerier var primære kunder. Virksomheden har siden udviklet sig og fået bredere kundekreds, men har ikke kunnet tillades udvidet til dette formål. Med den nye planlov, vedtaget den 1/6 2017, er der kommet mulighed for at tillade udlæg af byzoneareal omkring virksomheder i landzone i særlige tilfælde. Der skal på den baggrund udarbejdes et kommuneplantillæg for ændring af kommuneplanen samt en lokalplan for virksomheden.

Kommuneplanen

Den ændrede zonestatus fra landzone til erhvervsareal i byzone har konsekvenser for kommuneplanens gældende bestemmelser for området. Det betyder blandt andet, at arealet skal udtages af kommuneplanens udlagte væksthusråder. Der skal endvidere udtages et tilsvarende erhvervsareal et andet sted i kommunen som kompensation for nyudlægget.

Forhøring

Ændring af planlagt zonestatus og ny arealanvendelse er en ændring af kommuneplanens hovedstruktur, som efter planloven skal i offentlig forhøring med henblik på indkaldelse af idéer mv. Forhøringen vil ske i august 2017.

På baggrund af denne forhøring udarbejdes kommuneplantillæg og lokalplan.

Lokalplan

Udvidelser af virksomheden og zoneændringen fra land- til byzone er lokalplanpligtigt. Kommuneplantillægget skal derfor ledsages af en lokalplan, som udarbejdes sideløbende med kommuneplantillægget.

Lovgrundlag

Indkaldelse af idéer til ændret planlægning sker i henhold til planlovens kapitel 6.

Vurdering

Den nye planlov indeholder bredere rammer for at fremme erhvervsudvikling i det åbne land. Det anbefales, at lovens nye muligheder udnyttes til at fremme virksomhedens udvikling. Det vurderes, at udvidelse af virksomheden, der med sin gode trafikale beliggenhed ud mod Otterupvej og Bladstrupvej er velbeliggende til erhvervsformål. Det vurderes yderligere, at gartnerierhvervets interesser i området ikke forringes væsentligt ved den ændrede anvendelse af det relativt begrænsede areal. Virksomheden er beliggende, hvor der er begrænsede landskabelige interesser.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 4: Skilte & facader. Forslag til lokalplan nr. 0-786 til endelig vedtagelse

01.02.05-P16-4402-15

Resume

Forslag til lokalplan for Skilte & facader i Odense Midtby (Lokalplan nr. 0-786 for Skilte & facader) har været i lovpligtig høring i efteråret 2016. Det nye lokalplanforslag er udarbejdet for at følge op på nye tiltag omkring aktive butiksfacader fra Kommuneplan 2016 og for at tage højde for den udvikling, der har været inden for skiltning og byggematerialer siden 1999, hvor den oprindelige lokalplan blev udarbejdet.

Under høringen er der kommet en del henvendelser, særligt omhandlende den digitale storskærm på Fisketorvet, hvorfor der blev foretaget en supplerende høring først på året i 2017. Efter to drøftelser af sagen i By- og Kulturudvalget forelægges nu hvidbog for offentlighedsfaserne samt lokalplan til endelig vedtagelse.

Effekt

Flere indbyggere i Odense

En attraktiv bymidte, hvor det oprindelige fodgængervenlige miljø fremstår kvalitativt intakt, og der er sikret oplevelser gennem publikumsrettede aktiviteter, øger Odenses tiltrækningskraft som bosætningsby.

Borgernes indkomst skal stige

Ved at sikre et attraktivt miljø i bymidten med publikumsrettede funktioner sikres større kundegrundlag for butikker, caféer og lignende med bedre grundlag for kommerciel udnyttelse af bymidten med øget omsætning til følge.

Flere borgere er sunde og trives

Borgernes sundhed påvirkes positivt af en stærk bymidte med stort butiksudbud og en større andel af borgernes indkøb, da mål i bymidten oftere nås med sundhedsfremmende transport, det vil sige cykel og af fodgængere end mål i eksterne butikcentre.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Høringssvar besvares som foreslået i hvidbogen.
2. Lokalplanforslag nr. 0-786, Skilte & facader, vedtages endeligt med de foreslåede ændringer.

Rådmand Jane Jegind stiller følgende ændringsforslag som erstatning til indstillingspunkt 2 i respektive afsnit:

Lokalplanforslag nr. 0-786, Skilte & facader, vedtages endeligt med følgende ændringer:

1. Altaner kan placeres mod gaden, såfremt det kan gøres uden at forringe det arkitektoniske udtryk på ejendommen.
2. Eksisterende passager må ikke nedlægges, medmindre det vurderes, at der er særlige begrundelser herfor.
3. Tyverisikring må ikke opsættes udvendigt, medmindre det vurderes, at der er særlige begrundelser herfor.

4. Der må ikke opsættes skilte på gavle. Mindre gavlskilte kan dog tillades, såfremt det skønnes at kunne tilpasse sig husets og omgivelsernes arkitektur.
5. Kravet om, at parasoller skal flyttes om natten, udgår. I stedet indsættes bestemmelser om, at disse skal slås sammen om natten.
6. Bestemmelserne omkring møblering på private arealer med offentlige adgang træder først i kraft ved udskiftning eller nyindkøb og gælder således ikke eksisterende møblement.
7. Udvendig facadeisolering kan tillades, såfremt det ikke dækker særegne facader og tilpasses omgivelsernes og bygningens æstetiske udtryk.
8. Det er muligt at godkende brug af alu-rammer i bygningens stueplan samt gennemgående glaspartier, hvor særlige forhold gør sig gældende, og hvor det kan indpasses i omgivelsernes og bygningens æstetiske udtryk.

By- og Kulturudvalget drøftede ændringsforslaget og stillede derefter, samlet, et ændringsforslag som erstatning til indstillingspunkt 2 i respektive afsnit:

Lokalplanforslag nr. 0-786, Skilte & facader, vedtages endeligt med følgende ændringer:

1. Altaner kan placeres mod gaden i særlige tilfælde, hvor det sker i respekt for ejendommen og omgivelserne som helhed.
2. Eksisterende passager må ikke nedlægges, medmindre det vurderes, at der er særlige begrundelser herfor.
3. Tyverisikring må ikke opsættes udvendigt, medmindre der ikke kan findes andre muligheder.
4. Der må ikke opsættes skilte på gavle. Mindre gavlskilte kan dog tillades, såfremt det skønnes at kunne tilpasse sig husets og omgivelsernes arkitektur.
5. Kravet om, at parasoller skal flyttes om natten, udgår. I stedet indsættes bestemmelser om, at disse skal slås sammen om natten.

By- og Kulturudvalget stemmer for det reviderede ændringsforslag.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen med præciseringer til indstillingspunkt 2 indeholdt i ændringsforslaget.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

Baggrund

By- og Kulturudvalget besluttede på møde den 30/8 2016 at fremlægge lokalplanforslag nr. 0-786, Skilte & facader, i 8 ugers offentlig høring fra den 23/9 til den 22/11 2016. Efterfølgende er der afholdt supplerende høring af udvalgte interessenter afledt af debatten om den digitale storskærm på Fisketorvet. Sagen har været længe undervejs, da der har været flere udvalgsbehandlinger og tekstpræciseringer.

Lokalplanforslag nr. 0-786, Skilte & facader, er udarbejdet for at opdatere den gældende lokalplan nr. 0-548, Skilte & facader, i forhold til at bringe bestemmelserne for, hvor der er gader med aktive facader i overensstemmelse med kommuneplanen samt tage højde for udviklingen af nye bygningsmaterialer og skiltning. Derudover skal den nye

lokalplans bestemmelser præciseres sprogligt. Der er nu indarbejdet bestemmelser for møblering i gaderummet, som skal give hjemmel og lovgrundlag til efterfølgende administration af et opdateret gågaderegulativ. Et opdateret gågaderegulativ drøftes politisk i en særskilt sag senere på året.

Høringsfasen

I høringsfasen og en supplerende interessenthøring blev der indsendt i alt 36 høringssvar. Størstedelen af disse deler sig i tre hovedgrupper:

1. Indsigelse fra foreninger/erhvervsdrivende, som ønsker en del af den gældende lokalplans kompetencenormer opretholdt.
2. Indsigelse fra en ejendomsudlejningsvirksomhed, som ønsker færre restriktioner.
3. Indsigelser, som handler om digital storskærm på Fisketorvet.

Ad 1. Den gældende lokalplan indeholder en del bestemmelser med såkaldte ”kompetencenormer”. Kompetencenormer er upræcise lokalplanbestemmelser, som kræver en efterfølgende fortolkning af byrådet. I nogle af indsigelserne opfattes kompetencenormerne som fleksibilitet i administrationen af lokalplanens bestemmelser og ønskes derfor bibeholdt.

Ad 2. En enkelt virksomhed nævner en del forhold, hvor man ikke ønsker regulering. Dette er forhold, som også var reguleret i den gældende lokalplan.

Ad 3. De fleste indsigelser (29 ud af 35) er rettet mod den tilladte digitale storskærm på Fisketorvet. Indsigelserne kommer fra flere grundejerforeninger, Fyens Stift, menighedsrådet ved Skt. Knuds Kirke og Gråbrødre Klosterkirke samt fra mange beboere.

Fyens Stift og menighedsrådet klager over, at den digitale storskærm påvirker de kulturhistoriske værdier tilknyttet Domkirken. Den digitale storskærm ønskes fjernet eller nedtonet.

Beboere i H.C. Andersen-kvarteret klager over ejendomsværdiforringelser og giver på forskellige måder udtryk for, at den digitale storskærms lysglimt er generende. Nogle klager over processen for byggetilladelsen, nogle klager over lokalplanprocessen, og nogle klager over, at deres klager over byggetilladelsen er blevet afvist. Derudover tilkendegiver nogle, at lokalplanen burde have været ledsaget af en miljøvurdering, der belyser konsekvenserne af lysreklamen. Ejeren af Fisketorvet 2-4 ønsker at fastholde mulighed for en digital storskærm på deres bygning.

Høringssvarene er refereret i vedhæftede hvidbog og vedhæftet i sin fulde ordlyd.

Involvering af interessenter

Forud for lokalplanforslagets udarbejdelse har udvalgte nøgleaktører været inddraget med henblik på at kvalificere forslaget. Det drejer sig om møder med "Sammen om Centrum" initiativet, hvor brugernes erfaringer med den gældende lokalplan har været drøftet. Derudover har der været møder med repræsentanter fra Cityforeningen og de større grundejere.

I forbindelse med den offentlige høring har der været involvering af forskellige interessenter. Det drejer sig om møde med Odense Byforening, Fyens Stift og en gruppe af bymidtens restauratører.

By- og Kulturforvaltningens vurderinger af de indkomne indsigelser til lokalplanforslaget

Indsigelserne afspejler forskelligrettede interesser: For eksempel nogle erhvervsdrivendes interesse i at opnå stor synlighed over for nogle beboeres og dele af offentlighedens behov for at undgå blandt andet lys- og støjgener samt hensynet til byen som en kulturel attraktion.

Fjernelse af kompetencenormer

Indsigelser mod at fjerne de såkaldte kompetencenormer foreslås ikke imødekommet.

Formålet med at fjerne kompetencenormerne er at sikre borgere og naboers rettigheder i forhold til den efterfølgende administration af lokalplanen, da dispensationer fra lokalplanens bestemmelser som hovedregel skal i nabohearing. Administrativt er der forsat mulighed for at dispensere fra lokalplanen ud fra en konkret vurdering. Dette sker efter planlovens regler om dispensation.

Digital storskærm på Fisketorvet

Den digitale storskærm på Fisketorvet har afstedkommet mange indsigelser. Den er tilladt efter gældende bestemmelser i lokalplan nr. 0-548 og opført på baggrund af en byggetilladelse med 10-årig tidsbegrænsning. By- og Kulturudvalget har drøftet sagen på mødet den 7/3 2017 og har ønsket at imødekomme indsigelserne ved, at der ikke i fremtiden kan opsættes en digital reklame på Fisketorvet. By- og Kulturudvalget har efterfølgende behandlet sagen på mødet den 18/4 2017 og har besluttet at igangsætte en supplerende høring af den ejer/bruger, der er særligt berørt af denne ændring af lokalplanforslaget. Ejeren af Fisketorvet 2-4 har i sit høringssvar udtrykt utilfredshed med de begrænsninger, ændringen af forslag til lokalplanen giver for ejendommens drift.

Konkrete ændringer

Høringssvarene giver anledning til at foreslå følgende ændringer i lokalplanforslaget:

Indledningen er suppleret med en uddybende generel beskrivelse af planlovens procedure for dispensationsmuligheder.

8.4 Øvrige skilte

Den gældende lokalplans bestemmelser om forbud mod pyloner mv. fastholdes, så redegørelse og bestemmelse nu er entydige.

8.4.2 Øvrige skilte

Bestemmelsen i § 8.4.2, tekst om LED-reklame med lyseffekt på Fisketorvet, udtages samt tekst om pylon med digital storskærm ved Brandts ændres fra et præcist udpeget skilt til en generelt ikke stedfæstet ”mulighed for samordnet opstilling af mindre LED-informationstavler i gadeniveau, hvor der kan dokumenteres særligt behov for fællesskiltning.”

8.4.2 Øvrige skilte

Redegørelsen suppleres med teksten ”Ved byggesagsbehandling af skilte, der ønskes opsat efter bestemmelsen, skal der opfyldes særlige vilkår, som sikrer hensyn til kulturmiljøet og omgivelser i forhold til lysgener, intensitet, mv. Mindre

samordnede LED-informationstavler i gadeniveau er alene til information om kulturelle arrangementer og vejhenvisning. Der kan ikke skiltes med produktreklamer og lignende.”

8.5 Lys og lysskilte

I redegørelsen til § 8.5 slettes teksten: ”Lysskilte bør hovedsageligt benyttes af de forretninger, der har en væsentlig del af deres omsætning i aften timerne, som f.eks. restauranter, hoteller, døgnkiosker og lignende.”

8.7.4 Skiltning og møblering i gaden

Bestemmelsen i § 8.7.4 suppleres med: ”Parasoller og markiser er som udgangspunkt lyse, men tillades i mørke ensartede farver – dog ikke sort, hvis de opstilles under beplantning eller træer”.

8.7.5 Skiltning og møblering i gaden

Bestemmelsen i § 8.7.5 suppleres med: ”Der må ikke være reklamer eller skrift på skærmvæggene, dog kan restaurationens navn tillades påført.”

9.2.1 Byggepladsen

Redegørelsen suppleres med tekst: ”Der er mulighed for skiltning til nærliggende butikker, caféer og lignende på byggepladsafskærmning.”

Lovgrundlag

- Lokalplanen er udarbejdet i henhold til planlovens kapitel 5.

Handlemuligheder

By- og Kulturudvalget og byrådet kan:

- Beslutte at vedtage lokalplanen endeligt.
- Beslutte, at ændringsforslag fra By- og Kulturudvalget til lokalplanen indarbejdes af forvaltningen inden byrådsbehandlingen. Alternativt kan planforslaget med ændringer forelægges By- og Kulturudvalget igen inden byrådsbehandlingen.
- Beslutte ikke at vedtage lokalplanen endeligt.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Hvidbog med høringssvar 16-5-17

0-786-Skilte og facader endelig version

Notat om altaner og tagterrasser mod gadesiden

Punkt 5: Området for forsørgelses- og sikringsydelse - budgetregulering 2016 og 2017

00.00.00-Ø00-27-16

Resume

En af de største udfordringer for Odense er at nedbringe ledigheden. Som følge af den høje ledighed er der et stort udgiftspres på området for forsørgelses- og sikringsydelse, hvilket også viser sig i denne afslutning af områdets økonomi for 2016. Dette sker som vanligt i august forud for vedtagelse af kommende års budget. Endvidere tilpasses områdets økonomi for 2017 som følge af Beskæftigelses- og Socialforvaltningens reviderede udgiftsskøn for 2017, hvilket sker ved en budgetregulering af reservationspuljerne for både beskæftigelsestilskuddet og overførselsområdet.

Området for forsørgelses- og sikringsydelse omfatter forsørgelsesudgifter og aktiveringsindsats af ledige borgere. Området består af to dele. Den ene del er overførselsområdet, som omfatter blandt andet kontanthjælp, sygedagpenge og førtidspension. Den anden del er beskæftigelsestilskuddet, som omfatter udgifter til forsikrede ledige.

Der arbejdes med fleksible budgetmodeller på området for forsørgelses- og sikringsydelse. Dette skal understøtte en fleksibel håndtering af skiftende konjunkturer som f.eks. udsving i antallet af ledige samt ny lovgivning på området samt interne indsatser i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen med sigte på at nedbringe antallet af ledige og udgifterne til ledige borgere. Der anvendes derfor reservationspuljer, som sikrer mulighed for at tilpasse budgetterne i forhold til de økonomiske konsekvenser af henholdsvis eksterne og interne forhold. Puljerne kan være både positive og negative.

På overførselsområdet kendes det endelige resultat ved budgetårets regnskabsafregning, mens beskæftigelsestilskuddet reguleres sidste gang i august måned året efter budgetåret. De to områder ses i sammenhæng, og derfor bliver hele området for forsørgelses- og sikringsydelse opgjort samlet i august året efter budgetåret.

Den endelige opgørelse for 2016 sker i denne sag.

For 2016 endte det samlede område med et samlet minus på 63,6 mio. kr. Underskuddet består af et minus på beskæftigelsestilskuddet på 99,7 mio. kr. og et plus på overførselsområdet på 36,1 mio. kr. Det endelige resultat er således 4,1 mio. kr. bedre end forventningen ved årsberetningen for 2016, der var på minus 67,7 mio. kr.

Som følge af faldende ledighed på landsplan er forventningen, at kommunerne under ét skal have faldende finansiering, og dette afspejles normalt i en midtvejsregulering. På beskæftigelsestilskuddet for 2017 er der en midtvejsregulering på minus 3,1 mio. kr., mens regeringen og KL med aftalen for kommunernes økonomi for 2017 var enige om, at der ikke foretages en midtvejsregulering af skønnene for udgifterne til budgetgarantien og øvrige overførsler for budget 2017.

Der er færre borgere, som modtager offentlige overførselsindkomster, hvilket blandt andet skyldes den positive ledighedsudvikling på landsplan – som Odense ikke helt kan følge. KL vurderer, at en eventuel midtvejsregulering af 2017 på budgetgarantien og øvrige overførsler ville have været på minus 1,2 mia. kr. på landsplan, svarende til ca. 49 mio. kr. for Odense, som, hvis der blev midtvejsreguleret, ville have reduceret reservationspuljerne til forsørgelses- og sikringsydelse tilsvarende.

Hvis Odenses ledighed ikke følger udviklingen på landsplan, vil det derfor presse økonomien væsentligt. Dette er afspejlet i forventningen til årets resultat for 2017 på minus 20,7 mio. kr., heraf minus 103,8 mio. kr. vedrørende beskæftigelsestilskuddet, og plus 83,1 mio. kr. vedrørende overførselsområdet.

Endelig skal den fremtidige ledighedsudvikling i Odense også ses i lyset af de mange initiativer, som nu er igangsat, og udspringer af kommunens investeringer på beskæftigelsesområdet. Forhåbningen hermed er, at kurven vil vende i Odense og med tiden kunne aflæses i faldende udgifter til kontanthjælp og de øvrige ydelser i Odense Kommune.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene i denne sag.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender:

1. Endelig efterregulering af området for forsørgelses- og sikringsydelser i 2016:

1.1. Indtægtssiden opskrives med 4.104.000 kr. i 2017 vedrørende efterregulering af beskæftigelsestilskud 2016. Beløbet tilgår reservationspuljen for 2016 under Økonomiudvalget.

1.2. Reservationspulje vedrørende beskæftigelsestilskud 2016 under Økonomiudvalget på styringsområde Overførselsudgifter mv. på minus 99.728.977 kr. i 2017 nulstilles som led i efterreguleringen af beskæftigelsestilskud 2016. Beløbet finansieres af budgetværn 2016.

1.3. Reservationspulje vedrørende overførselsområdet 2016 under Økonomiudvalget på styringsområde Overførselsudgifter mv. på plus 36.096.344 kr. i 2017 nulstilles som led i endelig opgørelse af overførselsområdet i 2016. Beløbet tilgår budgetværn 2016.

1.4. Det resterende beløb fra budgetværn 2016 på 11.058.060 kr. tilføres kassen.

2. Midtvejsregulering af området for forsørgelses- og sikringsydelser i 2017:

2.1. Grundet en lavere ledighed på landsplan i 2017 end hidtil forventet nedskrives indtægtssiden med 3.084.000 kr. i 2017 vedrørende midtvejsreguleringen af beskæftigelsestilskud 2017 og udmøntning af forsikringsordningen for beskæftigelsestilskud 2017.

2.2. Økonomiudvalget tildeles en budgetneutral tillægsbevilling i 2017 på minus 3.084.000 kr. vedrørende budgetmodel for beskæftigelsestilskud 2017 på styringsområde Overførselsudgifter mv. Beløbet fragår reservationspuljen på området og finansierer faldende indtægter på tilskud og udligning.

2.3. Beskæftigelses- og Socialudvalget tildeles en budgetneutral tillægsbevilling i 2017 på 42.110.000 kr. vedrørende budgetmodel for beskæftigelsestilskud 2017 på styringsområde Overførselsudgifter mv. Beløbet finansieres af reservationspulje under Økonomiudvalget på styringsområde Overførselsudgifter mv.

2.4. Beskæftigelses- og Socialudvalget tildeles en budgetneutral tillægsbevilling i 2017 på minus 73.962.000 kr. vedrørende budgetmodel for overførselsområdet 2017 på styringsområde Overførselsudgifter mv. Beløbet tilføres reservationspuljen under Økonomiudvalget på styringsområde Overførselsudgifter mv.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Med denne sag aflægges endeligt regnskab for området for forsørgelses- og sikringsydelse 2016, idet beskæftigelsestilskud 2016 endeligt efterreguleres nu. Herudover reviderer Beskæftigelses- og Socialforvaltningen deres budgetskøn for 2017 på baggrund af deres forventede udgiftsskøn til perioden.

Beskæftigelsesområdet er fortsat under voldsomt pres, og en samlet forventning om et underskud på området blev desværre indfriet – om end ikke helt så slemt som forventet.

Økonomistyringen på området for forsørgelses- og sikringsydelse består af fleksible budgetmodeller, der kan rumme skiftende konjunkturer i ledighed, ny lovgivning osv. Budgetmodellerne sikrer gennemsigtighed i beskæftigelsesområdets økonomi, mens det er de interne indsatser i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, der har til formål at nedbringe antallet af og udgifterne til ledige borgere. Reservationspuljer anvendes i den forbindelse til at tilpasse budgetterne til de økonomiske konsekvenser af henholdsvis interne og eksterne forhold med betydning for beskæftigelsesområdets økonomi.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningens egne skøn for udgifter til områderne danner baggrund for årets budget. Dertil kommer de af KL udarbejdede skøn for kommunens udgifter til områderne, og differencen mellem disse og Beskæftigelses- og Socialforvaltningens skøn udgør reservationspuljerne.

Reservationspuljerne kan justeres en række gange hen over budgetåret og opgøres endeligt i august året efter budgetåret. Dette gælder både på overførselsområdet og beskæftigelsestilskuddet. Opgørelsen af reservationspuljerne for 2016 (som opgøres med denne sag) skal ses i sammenhæng med det afsatte budgetværn for 2016 - og et overskud vil kunne anvendes ved budgetlægning for budget 2018, mens et underskud vil skulle finansieres af kassen og dermed forværre udgangspunktet for kommende budget.

Bagudrettet har området for forsørgelses- og sikringsydelse under ét givet et overskud på 23,1 mio. kr. i 2012 og 4,6 mio. kr. i 2013. I 2014 blev overskuddet imidlertid vendt til et underskud, idet årets resultat udgjorde minus 27,9 mio. kr., og endnu værre blev det i 2015 med et resultat på minus 99,7 mio. kr. Omend resultatet for 2016 er en smule bedre end for 2015, er der fortsat et stort minus på området med 63,6 mio. kr.

Den negative udvikling har resulteret i et øget politisk fokus og et ønske om at følge udviklingen tæt. Derfor følges området for forsørgelses- og sikringsydelse også med særskilte opfølgninger, som forelægges byrådet i forbindelse med effekt- og økonomiopfølgningerne.

Overførselsområdet blev opgjort med årsberetningen og endte med et overskud på 36,1 mio. kr., som tilgik reservationspuljen under Økonomiudvalget.

Beskæftigelsestilskuddet er netop blevet efterreguleret, hvormed Odense Kommune får 4,1 mio. kr. tilbage. Dertil kommer underskuddet opgjort ved årsberetningen på 103,8 mio. kr., dvs. et samlet underskud på 99,7 mio. kr.

Samlet ender området for forsørgelses- og sikringsydelse i 2016 dermed med et underskud på 63,6 mio. kr. Underskuddet er resultatet af, at Odenses ledighed ikke faldt i samme grad som ledigheden på landsplan, samt mekanismerne omkring modellen for beskæftigelsestilskuddet.

1.000 kr.	Overførselsområdet	Beskæftigelsestilskud	I alt
Regnskab 2016	36.096	-103.833	-67.737
Efterregulering	-	4.104	4.104
Sum, endeligt resultat	36.096	-99.729	-63.633

Budgetværn for 2016

I forbindelse med vedtagelsen af Budget 2017 blev der afsat et budgetværn på 74,7 mio. kr. i 2016 til dækning af det forventede merforbrug på forsørgelses- og sikringsydelse i 2016. Med regnskabsresultatet i årsberetningen og efterreguleringen af 2016 ender området med et minus på 63,6 mio. kr. Dette dækkes af budgetværn 2016, hvorefter der er en rest på 11,1 mio. kr., som tilgår kassen.

Beskæftigelsesområdet 2017

Budgetregulering, Beskæftigelses- og Socialudvalget

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har foretaget et nyt budgetskøn for overførselsområdet, som angiver et mindrebehov for 2017 på 74,0 mio. kr. i forhold til korrigeret budget, hvilket kan henføres til færre udgifter til blandt andet kontant- og uddannelseshjælp samt integrationsydelse. Tillige har Beskæftigelses- og Socialforvaltningen foretaget et nyt budgetskøn for beskæftigelsestilskuddet, hvilket angiver et merbehov på 42,1 mio. kr. for 2017, hvilket primært kan henføres til kommunens finansiering af dagpenge.

Samlet set udgør mindrebehovet i 2017 31,9 mio. kr., jf. tabel herunder, som modregnes reservationspuljerne - se afsnittet "Reservationspuljerne" herunder.

1.000 kr.	Overførselsområdet	Beskæftigelsestilskud	I alt
Korrigeret budget	2.844.832	448.416	3.293.248
Opdateret udgiftsskøn, BSF	2.770.870	490.526	3.261.396
Sum, budgetkorrektio	-73.962	42.110	-31.852

Note: + merbehov, - mindrebehov

Reservationspuljerne

Der var ved årets start minus 49,4 mio. kr. i reservationspuljerne for 2017 under Økonomiudvalget, hvilket består af et forventet mindreforbrug på 9,1 mio. kr. vedrørende overførselsområdet og et forventet merforbrug på 58,6 mio. kr. vedrørende beskæftigelsestilskuddet. Med denne sag reguleres reservationspuljerne vedrørende ovenstående budgetregulering samt yderligere reguleringer beskrevet herunder.

For overførselsområdet forelægges der, i forbindelse med indgåelse af økonomiaftalen mellem KL og regeringen for næste års budget, et skøn for udgifterne på landsplan i indeværende år, blandt andet baseret på udviklingen i ledighed. Til trods for, at der er færre borgere, som modtager offentlige overførselsindkomster, hvilket blandt andet skyldes den positive ledighedsudvikling på landsplan, så fortages der ikke en midtvejsregulering af skønnene for udgifterne til indkomstoverførsler for budget 2017. KL vurderer, at en eventuel midtvejsregulering af 2017 på budgetgarantien og øvrige overførsler ville have været på minus 1,2 mia. kr. på landsplan, svarende til ca. 49 mio. kr. for Odense, som, hvis der blev midtvejsreguleret, ville have reduceret reservationspuljerne til forsørgelses- og sikringsydelse tilsvarende.

På området for forsørgelses- og sikringsydelse reguleres der endvidere af en samlet sum for 1,0 mio. kr. på landsplan, svarende til kun 35.080 kr. for Odense i 2017, hvilket vedrører DUT-sager. For specifikation af udmøntning af DUT henvises der til sagen "Lov og Cirkulæreprogram 2017-2020 - budget 2018", som drøftes på samme udvalgsmøde som denne sag, og efterfølgende byrådsbehandles den 6/9 2017.

Beskæftigelsestilskuddet reduceres derimod ved en midtvejsregulering grundet et nedjusteret ledighedsskøn på landsplan samt tilbagebetaling vedrørende den særlige forsikringsordning. Odense skal således tilbagebetale 3,1 mio. kr.

1.000 kr.	Overførselsområdet	Beskæftigelsestilskud	I alt
Reservationspulje primo 2017	9.141	-58.574	-49.433
Midtvejsregulering – budgetkorrektio	-	-3.084	-3.084
Korrektion - opdateret udgiftsskøn, BSF	73.962	-42.110	31.852
Reservationspulje, august 2017	83.104	-103.769	-20.665

Som tidligere beskrevet i sagsfremstillingen har der tidligere været overskud på beskæftigelsesområdet i 2012 og 2013, som blev erstattet af et underskud i 2014, 2015 og 2016. Forventningen til 2017 er, jf. ovenstående, et underskud på 20,7 mio. kr. Pilen peger imidlertid opad, hvilket også afspejles i, at underskuddet gradvist er blevet mindre de sidste par år, og foreløbigt tegner det til, at 2018 kommer endnu tættere på balance.

Som afrunding gøres der opmærksom på, at midtvejsreguleringerne – til trods for sin beskedne størrelse i år – skal vurderes med forsigtighed, da de tildeles direkte på kommuneniveau på baggrund af kommunens andel af ledigheden to år tidligere. Efterreguleringen tildeles derimod først på landsdelen (Fyn) ud fra landsdelens faktiske udgifter, og derefter deles den ud på kommuneniveau. Den endelige regulering af beskæftigelsestilskud 2017 sker i august 2018, men den nuværende saldo for reservationspuljerne på samlet minus 20,7 mio. kr. samt erfaringen fra tidligere års større reguleringer, både ved årsberetningens regnskabsaflæggelse og efterregulering, indikerer et væsentligt merforbrug i 2017.

Budgetværn 2017

Grundet de senere års merforbrug på området for forsørgelses- og sikringsydelser, og idet reservationspuljen for 2017 allerede ved budgetårets start var i minus med et underskud på 49,4 mio. kr., blev der med Budget 2017 afsat 49,4 mio. kr. i budgetværn for 2017. Dette for at udvise rettidig omhu i håndtering af de forventede økonomiske udfordringer på området, som ellers vil skulle finansieres af kassen og medføre yderligere besparelseskra v på serviceområdet.

Jf. de fleksible budgetmodeller på området for forsørgelses- og sikringsydelser opgøres området først i august året efter, hvilket for 2017 vil sige i august 2018, hvor et eventuelt mindreforbrug af budgetværn for 2017 derfor vil kunne bringes tilbage i det politiske prioriteringsrum.

Status for 2017 er et foreløbigt minus på 20,1 mio. kr., hvorfor der vil være en rest på budgetværn 2017 på knap 29 mio. kr. Dette skal imidlertid ses i lyset af, at kommunerne ikke blev midtvejsreguleret for 2017, hvilket kan få stor indflydelse på den endelige opgørelse for 2017.

Der er ikke afsat noget budgetværn for 2018 og frem.

Økonomi

Kassebeholdningen opskrives med 11,1 mio. kr., hvilket kan henføres til det afsatte budgetværn for 2016 samt det endelige resultat for området for forsørgelses- og sikringsydelser i 2016.

1.000 kr.		Overførsels- området	Beskæftigelses- tilskud	I alt
Indtægter	Efterregulering 2016	-	4.104	4.104
	Midtvejsregulering – Overførsels og beskæftigelsestilskuddet 2017	-	-3.084	-3.084
Overførsler mv.	Opgørelse af reservationspulje 2016, ØKU	36.096	-103.833	-67.737
	Opdateret udgiftsskøn 2017, BSU	-73.962	42.110	-31.852
	Korrektion af reservationspulje 2017 vedr. opdaterede budgetskøn, ØKU	73.962	-42.110	31.852
	Korrektion af reservationspulje 2017 vedr. midtvejsregulering, ØKU	-	3.084	3.084
Budgetværn 2016		- 26.915	101.606	74.691
Påvirkning af kassebeholdning		9.181	1.877	11.058

Note: + forbedring, - forværring

Punkt 6: Pris- og lønregulering i 2017, jf. nyt skøn fra KL

00.00.00-Ø00-36-17

Resume

I forbindelse med Økonomiaftalen for 2018 er skønnet for pris- og lønudviklingen fra 2016 til 2017 blevet nedreguleret fra 2,1 pct. til 1,8 pct. svarende til 0,7 mia. kr. på landsplan. For 2017 er lønskønnet sænket med 0,21 procentpoint til 1,95 pct. fra 2,16 pct., som var skønnet i budgetvejledningen for budget 2017. Det lavere skøn skyldes dels, at den kommunale lønudvikling har været lavere end forventet. Resten skyldes et markant lavere skøn for den kommunale prisudvikling. Det er primært prisudviklingen for tjenesteydelser uden moms og øvrige tjenesteydelser, som er sænket med 1,09 procentpoint til 0,96 pct. fra 2,05 pct., der har bidraget til den lavere prisudvikling. Det lavere skøn for prisudviklingen for øvrige tjenesteydelser kan blandt andet henføres til en svagere prisudvikling i anden halvdel af 2016.

KL anbefaler, at kommunerne indarbejder det nye pris- og lønskøn i indeværende års budget - en del af økonomiaftale

I Økonomiaftalen for 2018 er der ikke indlagt en midtvejsregulering af det nedjusterede pris- og lønskøn i balancetilskuddet, hvilket betyder, at kommunernes finansiering ikke påvirkes af det nedjusterede skøn. Bortfald af midtvejsregulering var således en del af økonomiforhandlingerne og bliver i den henseende opfattet som frie midler, kommunerne kan disponere over. KL anbefaler på den baggrund, at kommunerne indarbejder det nye nedregulerede pris- og lønskøn i indeværende års budget, da det kan være med til at skabe råderum til politisk prioritering. Det vil samtidig være det budgetgrundlag, som budget 2018 og overslagsårene vil tage udgangspunkt i.

Pris- og lønreguleringen er relativt stor denne gang - 25,7 mio. kr.

Det beror hvert år på en vurdering af, om Odense Kommune skal regulere indeværende års budget på baggrund af det nye pris- og lønskøn eller ej. Kutymen har indtil videre været, at når pris- og lønreguleringen er relativt lille, foretages der ikke en regulering og omvendt. Sidste år var reguleringen på 8,6 mio. kr. Her blev summen vurderet til at være for lille til, at der blev reguleret i 2016, mens den i år er på 25,7 mio. kr. på styringsområdet Service. Budgetforslag 2018 er korrigeret med en regulering for henholdsvis nye 2017- og 2018-priser.

Byrådet har mulighed for at lave ny prioriteringer, herunder undgå besparelser

Ved at indarbejde det nye pris- og lønskøn i indeværende års budget vil der blive frigivet midler, som byrådet i forbindelse med budgetlægningen for 2018 kan prioritere/investere på ny - dette ud fra en betragtning om, at rammerne oprindeligt har været for høje og derfor kunne have været prioriteret anderledes. De frigivne midler kan desuden bidrage til at undgå yderligere besparelser.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene i denne sag.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender en negativ tillægsbevilling på styringsområdet Service som følge af ændret pris- og lønskøn for 2017. Beløbene tilføres kassen i 2017.

Styrsområdet Service	Budget 2017
Økonomiudvalget	-4.505.312
By- og Kulturudvalget	-3.318.745
Ældre- og Handicapudvalget	-5.890.692
Beskæftigelses- og Socialudvalget	-2.687.008
Børn- og Ungeudvalget	-9.267.221
I alt	-25.668.979

Note: - = mindre udgift

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

Økonomi

Kassen forbedres med 25,7 mio. kr. i 2017, og udvalgenes rammer nedskrives tilsvarende.

Punkt 7: Forslag om støtte til foreningers og sammenslutningers ansøgninger til Energistyrelsens Bredbåndspulje

01.11.00-P20-11-17

Resume

Oplysninger fra Energistyrelsen viser, at der er dårlig bredbåndsdækning mange steder i Danmark – desværre også nogle steder i Odense Kommune. Energistyrelsen udbyder derfor en Bredbåndspulje, som kan søges af foreninger og sammenslutninger i områder, hvor dækningen er dårlig. Energistyrelsen har oplyst, at kommuner har hjemmel til at yde støtte til ansøgninger til Bredbåndspuljen 2017, jf. bekendtgørelse om forsøgsordning for tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd i 2017, hvilket forbedrer chancerne for, at de går igennem hos Energistyrelsen.

Bedre bredbåndsdækning har positive effekter på flere af Odensemålene. Borgmesterforvaltningen informerer og rådgiver derfor allerede om Energistyrelsens pulje på kommunens hjemmeside mv. Med dette dagsordenpunkt foreslår Borgmesterforvaltningen, at der ud over information og rådgivning gives supplerende økonomisk støtte fra Odense Kommune til projekter, der opnår støtte fra Energistyrelsens Bredbåndspulje. Det foreslås, at kommunens støtte i denne omgang begrænses til maksimalt 200.000 kr. i alt. Det foreslås endvidere, at de 200.000 kr. fordeles ligeligt mellem det antal adresser i Odense Kommune, der indgår i ansøgninger til Energistyrelsens pulje – dog således, at den supplerende støtte sættes til maksimalt 1.000 kr. pr. adresse. Kommunens supplerende økonomiske støtte forudsætter, at ansøgningen til Energistyrelsen går igennem. Beløbet foreslås finansieret med restmidler fra Bydelspuljen 2017. Tildelingen af de 200.000 kr. vil således ikke ske efter kriterierne for tildeling fra Bydelspuljen, men efter kriterierne beskrevet i denne sag. For at sikre hurtig sagsbehandling og overholdelse af tidsfrister for ansøgninger til Bredbåndspuljen foreslås det, at Borgmesterforvaltningen bemyndiges til at behandle indkomne ansøgninger og give tilsagn om betinget støtte, såfremt betingelserne herfor er opfyldt.

Effekt

Flere indbyggere i Odense

Bedre bredbåndsdækning indenfor kommunens område vil gøre det mere attraktivt at flytte til Odense.

Der skabes flere virksomheder og arbejdspladser

Internet og god bredbåndsdækning er i dag vigtige forudsætninger for mange virksomheder og arbejdspladser.

Børn lærer mere og er mere kompetente

Allerede i dag, og ikke mindst i fremtiden, vil megen undervisning ske elektronisk via internettet. Dette forudsætter gode bredbåndsforbindelser.

Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber

I dag sker borgernes deltagelse i fællesskaber i høj grad via internettet, hvorfor gode bredbåndsforbindelser styrker fællesskaberne.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Gode bredbåndsforbindelser er en forudsætning for telemedicin, hvor patienter, ældre og handicappede hjælpes i hjemmet. Det forventes, at telemedicin vil få stigende udbredelse i årene fremover.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget godkender:

1. Odense Kommune giver supplerende økonomisk støtte til foreninger og sammenslutninger, der opnår tilskud til etablering af bredbånd fra Energistyrelsens Bredbåndspulje.
2. Kommunens støtte i denne omgang begrænses til maksimalt 200.000 kr. i alt i 2017.
3. De 200.000 kr. fordeles ligeligt mellem det antal adresser i Odense Kommune, der indgår i ansøgninger til Energistyrelsens pulje – dog således, at den supplerende støtte sættes til maksimalt 1.000 kr. pr. adresse, og således at de pågældende projekter opnår støtte via Energistyrelsens Bredbåndspulje.
4. Borgmesterforvaltningen bemyndiges til at behandle indkomne ansøgninger og give tilsagn om betinget støtte, såfremt betingelserne er opfyldt.
5. De 200.000 kr. finansieres med restmidler fra Bydelsspuljen 2017 på styringsområdet Service under Økonomiudvalget.

Beslutning

Sagen blev, jf. indstillingen, behandlet som en B-sag.

Økonomiudvalget godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Oplysninger fra Energistyrelsen viser, at der er dårlig bredbåndsdækning mange steder i Danmark – desværre også nogle steder i Odense Kommune.

Energistyrelsen udbyder derfor en pulje, hvor foreninger og sammenslutninger i områder, hvor bredbåndsdækningen er dårlig, kan søge om støtte til forbedring af dækningen. Puljen er i 2017 på 40 mio. kr. Herefter evalueres puljen med henblik på at afgøre, om de resterende midler - 40. mio. kr i 2018 og 40 mio. kr. 2019 - realiseres.

I forbindelse med ansøgningen skal der vælges en bredbåndsudbyder, der skal levere løsningen. Ansøgerne skal desuden præstere en egenbetaling på minimum 2.000 kr. pr. adresse, der indgår i ansøgningen. Foreninger og sammenslutninger, der ansøger, skal senest den 24/8 2017 annoncere deres projekter. Ansøgningsfristen er den 14/9 2017.

Energistyrelsen har oplyst, at kommuner har hjemmel til at yde støtte til ansøgninger til Bredbåndspuljen 2017, jf. bekendtgørelse om forsøgsordning for tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd i 2017. Tilkendegivelse fra kommunen om økonomisk støtte forbedrer chancerne for, at ansøgningerne til Energistyrelsen går igennem.

På baggrund af blandt andet henvendelser fra interesserede borgere informerede Borgmesterforvaltningen om Energistyrelsens Bredbåndspulje på kommunens hjemmeside i begyndelsen af juli 2017. På siden bliver det oplyst, at det – med forbehold for den politiske godkendelse – vil blive muligt at søge om medfinansiering fra kommunen i forbindelse med ansøgninger til Energistyrelsens Bredbåndspulje. Der blev henvist til en kontaktperson i kommunen for yderligere oplysninger og rådgivning om dels Energistyrelsens pulje og mulighederne for medfinansiering fra kommunen.

Borgmesterforvaltningen foreslår derfor med denne sag, at der gives supplerende økonomisk støtte fra Odense Kommune til projekter i kommunen, der opnår støtte fra Energistyrelsens Bredbåndspulje. Det foreslås, at kommunens støtte i denne omgang begrænses til maksimalt 200.000 kr. i alt, som finansieres med restmidler fra Bydelspuljen 2017. Bydelspuljen 2017 blev behandlet i Økonomiudvalget den 18/1 2017 (dengang Forstadspuljen). Tildelingen af de 200.000 kr. vil således ikke ske efter kriterierne for tildeling fra Bydelspuljen.

For at sikre, at der maksimalt gives supplerende støtte fra kommunen på 200.000 kr., foreslås det, at de 200.000 kr. fordeles ligeligt ud på det antal adresser i Odense Kommune, der indgår i ansøgninger til Energistyrelsens pulje. Det foreslås dog, at den supplerende støtte sættes til maksimalt 1.000 kr. pr. adresse. Endelig foreslås det, at kommunens supplerende økonomiske støtte gøres betinget af, at det pågældende projekt også opnår støtte via Energistyrelsens Bredbåndspulje.

Energistyrelsens ansøgningsprocedure kræver, at en kommunes tilsagn om supplerende økonomisk støtte indgår i ansøgningen til styrelsen for at forbedre chancerne for, at ansøgningen går igennem. Derfor skal kommunens tilsagn foreligge tidsnok til, at det kan indgå i ansøgningen til styrelsen, der som nævnt har frist den 14/9 2017. Kommunen kan følge med i annonceringen af projekter på Energistyrelsens hjemmeside og vil sikre, at der tages kontakt til alle projekter, der har adresser i kommunen. På den måde sikres det, at alle ansøgninger med adresser i kommunen tilbydes den supplerende økonomiske støtte.

For at sikre hurtig sagsbehandling og overholdelse af tidsfrister for ansøgninger til bredbåndspuljen foreslås det, at Borgmesterforvaltningen bemyndiges til at behandle indkomne ansøgninger og give tilsagn om betinget støtte, såfremt betingelserne herfor er opfyldt.

Åkonomi

Finansieringen af kommunens supplerende økonomiske støtte på 200.000 kr. i 2017 sker med restmidler fra Bydelspuljen 2017 inden for det nuværende budget på styringsområdet Service under Økonomiudvalget. Bydelspuljen 2017 blev behandlet i Økonomiudvalget den 18/1 2017 (puljen hed dengang Forstadspuljen). Det fremgik af sagsfremstillingen, at der var restmidler på 3.129.208 kr. (brutto) og 2.469.424 kr. (netto).

De økonomiske konsekvenser håndteres inden for udvalgets egen ramme og påvirker derfor ikke kommunens kassebeholdning.

Punkt 8: Odense Letbane - Valg af driftsorganisation

00.01.00-A00-521-15

Resume

Etableringen af Odense Letbane er nu så fremskreden, at der er behov for at tage stilling til, hvilken organisatorisk enhed der skal have det fremtidige driftsansvar.

Borgmesterforvaltningen har i samarbejde med blandt andet konsulentfirmaet EY og Odense Letbane P/S analyseret forskellige organisationsmodeller, ligesom det er undersøgt, hvordan andre letbaner i Danmark og Europa er organiseret.

Det er på den baggrund identificeret, hvilke overordnede kriterier, der bør tages afsæt i ved valg af organisationsform. Det er blandt andet væsentligt, at borgerne oplever et sammenhængende transportudbud med en enkel og intuitiv adgang til information og køb af ydelser, at rollefordelingen er klar og tydelig, og at Odense Kommune kan varetage ejerskab og strategisk styring i relation til letbaneaktiviteterne.

På den baggrund anbefaler Borgmesterforvaltningen model A, blandt andet fordi den sikrer kontinuitet og tryghed i overgangen fra anlæg til drift. Med henblik på løbende at sikre den optimale driftsorganisation anbefaler Borgmesterforvaltningen endvidere, at der efter 2 års drift evalueres på de opsamlede erfaringer med henblik på at vurdere, om driftsansvaret hensigtsmæssigt skal placeres i en anden enhed.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender:

1. Odense Letbane P/S bliver driftsselskab for Odense Letbane.
2. Efter 2 års drift foretages en vurdering af, om driftsansvaret skal placeres hos en anden juridisk enhed.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler indstillingens punkt 1.

Rådmændene Steen Møller og Jane Jegind stiller følgende ændringsforslag til indstillingens punkt 2:

"Efter 2 års drift bliver FynBus driftsselskab for Odense Letbane."

Borgmester Peter Rahbæk Juel og rådmændene Susanne Crawley Larsen og Brian Skov Nielsen stemmer imod ændringsforslaget, og ændringsforslaget er dermed forkastet.

Borgmester Peter Rahbæk Juel og rådmændene Brian Skov Nielsen og Susanne Crawley Larsen stemmer for indstillingens punkt 2, som dermed anbefales af Økonomiudvalget.

Rådmændene Jane Jegind og Steen Møller stemmer imod indstillingens punkt 2.

Sagsfremstilling

Med lov om Odense Letbane fastlagde Folketinget de overordnede rammer for etableringen af Odense Letbane. Det fremgår blandt andet af loven, at der skal oprettes et selskab, der skal stå for projektering, anlæg og drift af Odense Letbane.

Betinget af Folketingets vedtagelse af Lov om Odense Letbane besluttede byrådet på mødet den 11/6 2014 at stifte Odense Letbane P/S. Med sagen godkendte byrådet selskabets vedtægter, hvorefter Odense Letbane P/S' formål er ”at stå for projektering, anlæg og drift af Odense Letbane”.

Uagtet at vedtægterne i overensstemmelse med loven giver mulighed for at lade Odense Letbane P/S stå for driften af letbanen, har byrådet indtil videre alene taget stilling til Odense Letbane P/S' rolle i anlægsfasen. Realiseringen af Odense Letbane er nu så fremskreden, at der er behov for, at byrådet fastlægger de nærmere rammer for driftsorganisationen og dennes samspil med den øvrige kollektive trafik hos FynBus, der agerer som trafiksselskab på Fyn i henhold til lov om Trafiksselskaber.

Det er Borgmesterforvaltningens opfattelse, at driftsorganisationen skal understøtte:

- Værdien af Odense Kommunes investering på 3 mia. kr. i infrastruktur og letbanetog fastholdes.
- Letbanen understøtter byudviklingen.
- Odense Kommune får så vidt muligt ”one point of contact” for kommunens dialog om letbanedriften.
- Driftsselskabet har kompetencer til at sikre stabil drift og vedligehold.
- Odense Kommune har direkte indflydelse på letbanedriften og vedligehold.
- Der sker en glidende overgang fra anlægsselskab til driftsselskab.
- Der skal være fuld fokus og dedikeret ledelseskraft til at vedligeholde sikkerhedsgodkendelserne.

Borgmesterforvaltningen har i samarbejde med By- og Kulturforvaltningen, konsulentfirmaet EY og Odense Letbane P/S analyseret forskellige organiseringsmodeller for driften af Odense Letbane. Anbefalingerne fra dette arbejde er efterfølgende blevet kvalitetssikret, hvilket blandt andet har resulteret i det sammenligningsskema, der er vedlagt som bilag 1. På den baggrund er det Borgmesterforvaltningens opfattelse, at driftsorganisationen skal fastsættes med afsæt i følgende pejlemærker:

1. Den igangsatte udvikling og transformation understøttes bedst muligt.
2. Passagererne oplever et sammenhængende transportudbud med en enkel og intuitiv adgang til information og køb af ydelser.
3. Rollefordeling og ansvar er klar og entydig.
4. Odense Kommune kan varetage ejerskab og strategisk styring i relation til letbaneaktiviteterne.
5. Totaløkonomisk effektivitet.
6. Færrest mulige grænseflader på forhold, der kan påvirke regulariteten af driften.

Helt overordnet skal der ved valg af driftsorganisationen tages stilling til, 1) hvem der skal være infrastrukturforvalter, og 2) hvilken juridisk enhed der skal være driftsselskab/kontraktholder.

Valget af driftsorganisationsmodel skal træffes på baggrund af en række nærmere overvejelser om de to beslutninger, men også på grundlag af følgende overordnede forudsætninger, som vil være ens uanset valg af model:

- Odense Kommune skal have kompetencen til at udarbejde strategien for den offentlige servicetrafik i Odense – for såvel bus som letbane.
- Odense Kommune skal fastlægge og specificere det overordnede behov for offentlig transport.
- FynBus fastsætter taksterne på den kollektive trafik, herunder for Odense Letbane, jf. lov om Trafikskaber. Det betyder, at Odense Kommunes indflydelse på taksterne - som for bustrafikken - skal udøves gennem bestyrelsen for FynBus.
- FynBus varetager de traditionelle trafikskabsydelse for den kollektive trafik såsom eksempelvis billettering, kundeservice og markedsføring samt koordinering og planlægning af offentlig trafik. Målet er, at borgerne/brugerne oplever den kollektive trafik som én integreret løsning uanset valg af transportmiddel, således at der er én afsender af køreplaner, billetsystem og passagerinformation.
- Odense Letbane P/S skal være ejer af letbanen og udleje den til operatøren, idet der i modsat fald vil forsvinde et momsfradrag på 700 mio. kr.
- Driftsselskabet skal sikre, at den kommende letbane-operatør har fuld fokus på sikkerhedsledelsessystemet, der er hjørnestenen for at kunne opnå sikkerhedsgodkendelserne samt retten til at drive Letbanen. Fraværet af et sådant fokus risikerer at medføre, at Trafik-, Bolig- og Byggestyrelsen tilbagekalder sikkerhedsgodkendelsen med den konsekvens, at driften af Odense Letbane må indstilles.

1. Valg af infrastrukturforvalter

Et af de væsentligste opmærksomhedspunkter ved etableringen af driftsorganisationen er placeringen af rollen som infrastrukturforvalter. I henhold til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens retningslinjer for infrastrukturforvaltere skal infrastrukturforvalterens hovedaktivitet være drift af jernbaneinfrastrukturen med dertil hørende regulerings- og sikkerhedssystemer.

Infrastrukturforvalteren er ansvarlig for sikkerheden på letbanen og kontrollen med de risici, der opstår. Ligeledes skal infrastrukturforvalteren have en sikkerhedsgodkendelse, der blandt andet kræver implementering af et sikkerhedsledelsessystem, herunder en sikkerhedsorganisation med de fornødne tekniske kompetencer.

Endelig er infrastrukturforvalteren ansvarlig for trafikstyring og dertil hørende regler og instrukser, hvilket kræver teknisk indsigt og viden om jernbanedrift. Det betyder blandt andet, at gravetilladelser og byggeri mv. i nærheden af letbanetracéet skal godkendes af infrastrukturforvalteren med henblik på at sikre, at arbejdet udføres sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Med de krav, der stilles til infrastrukturforvalterens organisation og virksomhed, er det Borgmesterforvaltningens vurdering, at den kommende drifts- og vedligeholdelsesoperatør vil have de bedste muligheder for at leve op til kravene. Operatøren vil således have de rette ressourcer og kompetencer og vil sandsynligvis allerede have det nødvendige sikkerhedsledelsessystem. Operatøren kan dermed sikre koordinering mellem delsystemer og underleverandører.

En yderligere fordel ved at placere infrastrukturforvalterrollen hos driftsoperatøren er, at infrastruktur, letbanetog og drift - dvs. alle de forhold, der kan påvirke regulariteten af driften - samles ét sted, hvorfor mængden af grænseflader og dermed risici for juridiske komplikationer minimeres. Regulariteten styres således af krav i kontrakten med driftsoperatøren.

Anbefalingen er baseret på erfaringer fra Frankrig samt Metroen/Hovedstadens Letbane, og hele Odense Letbane P/S' nuværende set-up er baseret på dette grundlag, dvs. at Odense Letbane P/S ikke selv etablerer egen sikkerhedsorganisation, og at endelig sikkerhedsgodkendelse til at gå i drift (udstedes af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen) skal sikres af den fremtidige drifts- og vedligeholdelsesoperatør.

Samlet set er det Borgmesterforvaltningens vurdering, at infrastrukturrollen mest hensigtsmæssigt placeres hos den fremtidige drifts- og vedligeholdelsesoperatør. Denne opgavefordeling forudsættes derfor i den videre sagsfremstilling.

2. Valg af driftsselskab

Dette efterlader tre forskellige modeller for organiseringen, der primært adskiller sig ved placeringen af rollen som driftsselskab/driftsorganisation. By- og Kulturforvaltningens rolle som bestiller af den kollektive trafik ændrer sig ikke, uanset valg af model.

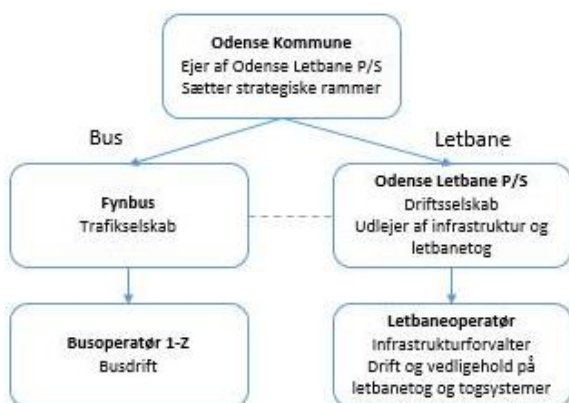
Det er således Borgmesterforvaltningens opfattelse, at valget af driftsselskab/kontraktholder skal foretages mellem:

A. Odense Letbane P/S

B. FynBus

C. Odense Kommune/By- og Kulturforvaltningen

Model A - Odense Letbane P/S

Med Odense Letbane P/S som driftsselskab etableres der en organisation på letbaneområdet, der i vidt omfang ligner den organisering, man i dag kender fra busområdet.

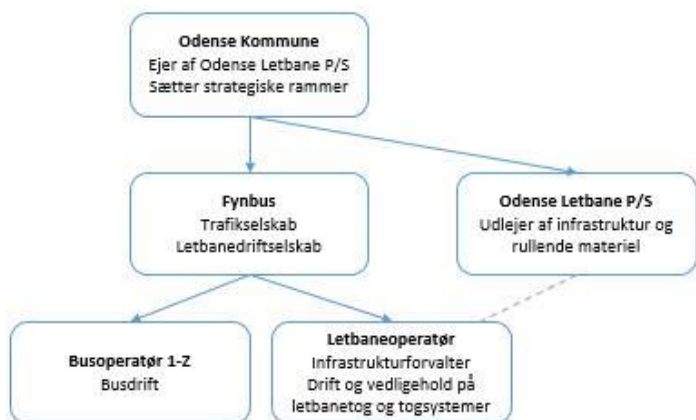
Det er Borgmesterforvaltningens vurdering, at de primære fordele ved model A er:

- Anlægsselskab og driftsselskab bliver samme juridiske enhed, hvilket giver kontinuitet i forberedelsesfasen for driften og dermed en mere glidende overgang fra anlægsfase til driftsfasen og dermed optimale betingelser for

driftsstarten.

- Ved garantisager varetages disse af samme juridiske enhed som i anlægsfasen og dermed kontinuitet i håndteringen af disse sager.
- Driften af Odense Letbane holdes ud i armslængde fra den øvrige kommunale organisation, hvilket sikrer et entydigt ansvar for driften.
- Modellen er den mest enkle for driftsoperatøren.

Model B - FynBus

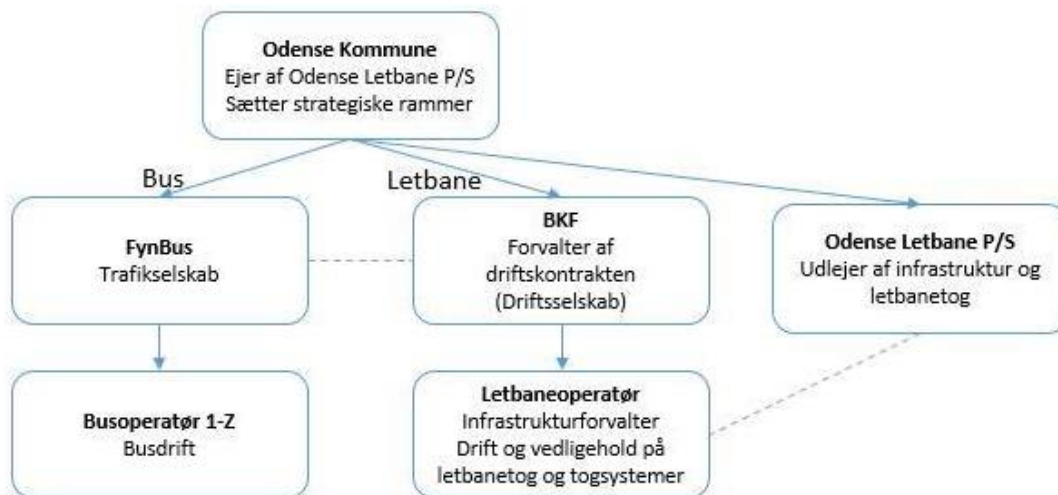
Modellen ligner model A, men med den forskel, at FynBus også bliver driftsselskab/kontraktholder for letbanetrafikken. Denne model betyder, at FynBus vil få det fulde ansvar for driften af Odense Letbane. Odense Letbane P/S vil således i princippet ikke eksistere som andet end et leasing-selskab, som lejer transportsystem og letbanetog ud til operatøren.

Med Odense Letbane P/S' status som "leasingselskab" skal det afklares, hvorledes de vedligeholdelsesarbejder og reinvesteringer, der ikke er omfattet af kontrakten med drifts- og vedligeholdelsesoperatøren, håndteres. Et forslag kunne være, at FynBus som udgangspunkt håndterer disse, men at direktøren for Odense Letbane P/S skal godkende dem inden igangsætning.

Det er Borgmesterforvaltningens vurdering, at de primære fordele ved model B er:

- Samlingen af al kollektiv trafik i FynBus giver nogle stordriftsfordele i forhold til kontraktstyring.
- Modellen skaber alt andet lige den største integration af den kollektive trafik, uden at det dog vurderes, at de øvrige modeller vil give anledning til problemer.

Model C - Odense Kommune/By- og Kulturforvaltningen

I denne model flyttes driftsselskabsrollen/kontraktholderen fra FynBus til By- og Kulturforvaltningen i forhold til model B. Det betyder, at By- og Kulturforvaltningen får det fulde ansvar for driften af Odense Letbane. Der vil dog være en væsentlig samarbejdsrelation i forhold til FynBus i forhold til de nævnte trafikselskabsydelse mv., jf. også bilag 1, punkt 4.

I model C har By- og Kulturforvaltningen således to forskellige roller - 1) som forvalter af driftskontrakten og 2) som bestiller af kollektiv trafik.

Det er Borgmesterforvaltningens vurdering, at de primære fordele ved denne model er:

- By- og Kulturforvaltningen har indsigt i forvaltningen af vejinfrastruktur.
- Maksimal politisk indflydelse på vedligehold, reinvesteringer og driftsmæssige forhold.

Sammenligning og anbefaling

Der er i bilag 1 foretaget en sammenligning af de tre modeller i henhold til de beskrevne pejlemærker og øvrige relevante forhold.

På baggrund af sammenligningen er det Borgmesterforvaltningens vurdering, at der med alle tre modeller vil kunne skabes en vellykket driftsorganisation, der vil kunne understøtte udvikling og transformation i Odense, ligesom alle modeller vil kunne skabe et sammenhængende trafiksystem. Odense Kommune kan foretage strategisk styring i alle - i model A med armslængde og i model C med mest direkte politisk indflydelse.

På langt de fleste områder er der minimal eller ingen forskel på modellerne, hvorfor det er detaljer, der adskiller modellerne.

Bestyrelsesformanden for Odense Letbane P/S har skriftligt over for Odense Kommune påpeget vigtigheden af, at der i forbindelse med driften af Odense Letbane er fokus og dedikeret ledelseskraft til at sikre, at Odense Letbanes kommende driftsoperatør har fuld fokus på sikkerhedsledelsessystemet, som er hjørnesteinen for at kunne opnå sikkerhedsgodkendelserne samt retten til at drive letbanen. Sådanne godkendelser udstedes af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, og det er alene denne myndighed, der beslutter, om letbanen kører eller ej.

Af hensyn til at sikre kontinuitet og tryghed i overgangen fra anlæg til drift anbefaler Borgmesterforvaltningen, at Odense Letbane P/S bliver driftsselskab. Som tidligere nævnt har konsulentfirmaet EY været involveret i analysearbejdet, hvor såvel model A som model B var blandt de præsenterede modeller. EY's anbefaling dengang var, at model A var den mest hensigtsmæssige.

Når der er sket en sikker overgang fra anlæg til drift, og med henblik på til stadighed at have den mest optimale driftsorganisation, anbefaler Borgmesterforvaltningen, at der efter 2 års drift foretages en fornyet vurdering af driftsorganiseringen med henblik på at overveje, om driftsansvaret hensigtsmæssigt vil kunne overdrages til en anden part - eksempelvis FynBus.

Ligeledes kan det analyseres og vurderes, om der i fremtiden viser sig fordele ved et fælles driftsselskab med Hovedstadens Letbane, Aarhus Letbane eller begge.

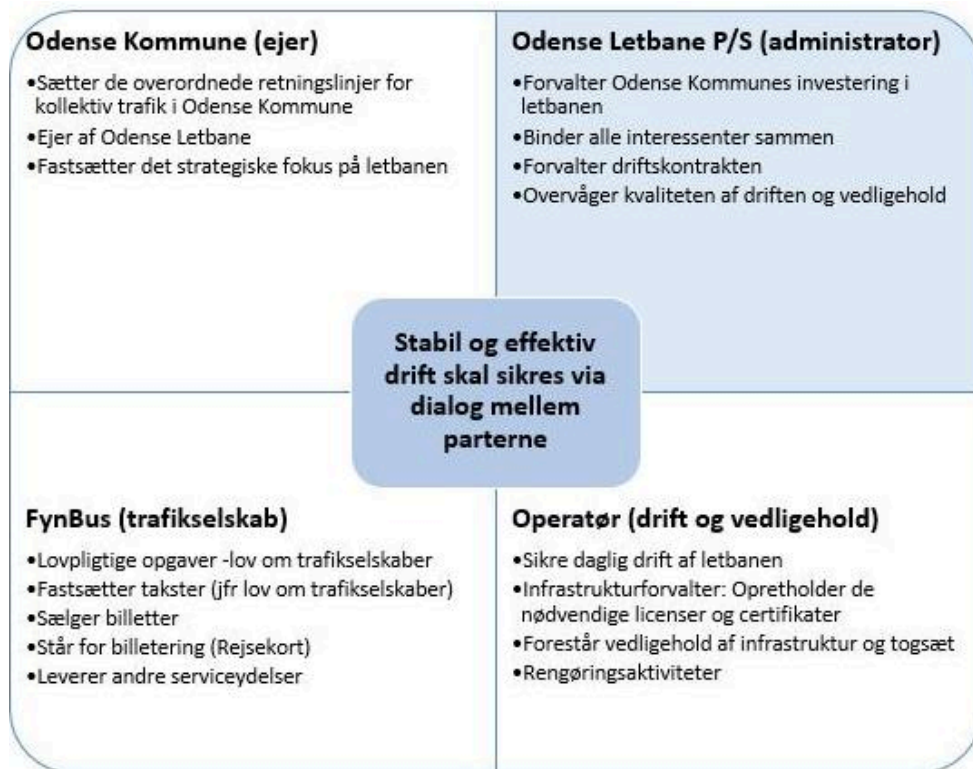
Lokal tilstedeværelse vil dog være væsentlig af hensyn til at kunne overvåge operatørens kvalitet i regularitet, drift og vedligehold og en sikker overgang fra anlæg til drift.

Det tilsikres, at udbudsmaterialet tager højde for, at der kan ske en ændring af, hvilken enhed der har det juridiske ansvar for driften af Odense Letbane.

Som driftsselskab vil Odense Letbane P/S - med de begrænsninger, der følger af denne sag - have det fulde ansvar for driften af Odense Letbane, herunder eksempelvis dialog og aftaleindgåelse med FynBus vedrørende relevante snitflader, udarbejdelse af driftsbudgetter, udbud af drifts- og vedligeholdelseskontrakter samt contract management af disse.

Modellen indeholder en række væsentlige snitflader mellem Odense Letbane P/S og FynBus, ligesom det er en indbygget problemstilling, at FynBus fastsætter taksterne, mens driftsudgifterne ligger hos Odense Letbane P/S, hvilket kan medføre udfordringer i forhold til at sikre en sammenhængende driftsøkonomi. Modellen kræver således en høj grad af dialog og samarbejde mellem FynBus og Odense Letbane P/S.

Organiseringen i model A kan overordnet skitseres således:

Med henblik på at sikre en sammenhængende og ensartet kollektiv trafik i Odense, og idet den nuværende kollektive trafik henhører under By- og Kulturforvaltningen, forankres samarbejdet med driftsselskabet i forhold til rammedannelsen for den kollektive trafik i By- og Kulturforvaltningen. Derimod bevares Odense Kommunes ejerinteresser under Økonomiudvalget.

Borgmesterforvaltningen bemærker, at Aarhus Letbane i vidt omfang har en tilsvarende organisering, hvor Aarhus Letbane I/S er driftsselskab. Oprindeligt var Midttrafik udpeget som driftsselskab, og der var oprettet et separat selskab "Aarhus Letbane Drift I/S" til at håndtere opgaverne. Men efter en nærmere afklaring af blandt andet momsmæssige forhold blev det besluttet, at Aarhus Letbane I/S også skulle være driftsselskab, og de to selskaber blev fusioneret. Driftsselskabet i Aarhus vil skulle løse de samme opgaver, som der i denne sag er lagt op til, at Odense Letbane P/S som driftsselskab vil skulle udføre. Som det er indstillet i denne sag, er der også i Aarhus et tæt samarbejde mellem driftsselskab og trafikselskab, således at Midttrafik løser en række nærmere definerede opgaver.

Sådan håndteres tilladelser

Driftsselskabet vil have stærke beføjelser som kontraktholder og kan - eventuelt mod kompensation til driftsoperatøren - sikre Odense Kommunes interesser. Infrastrukturforvalteren vil ikke have bestemmende indflydelse på, eksempelvis hvorvidt driften skal/kan indstilles i et tidsrum af hensyn til aktiviteter i byen såsom cykelløb og julemarkeder.

Herudover vil der i forhold til eventuelle nedrivninger og nybygninger langs tracéet, hvori der er pålagt servitut om køreophæng, blive pålagt en servituttekst på de omkringliggende bygninger. Denne servituttekst skal respekteres fremadrettet ved aktiviteter tæt ved letbane. Proceduren om, at fremtidigt byggeri tæt ved letbane skal oplyses om servituten og dens konsekvenser, efterleves allerede i dag, da Odense Letbane P/S får disse sager i høring. Proceduren vil fortsat være den samme, når letbanen er i drift.

Med henblik på at håndtere sådanne forhold vil der blive indgået en aftale mellem Odense Kommune, driftsselskabet og den kommende drifts- og vedligeholdelsesoperatør/infrastrukturforvalter. Samtidig vil Odense Letbane P/S i deres udbud for drift og vedligehold fastsætte krav til sagsbehandlingstider for infrastrukturforvalteren.

Inden for letbanens sikkerhedszone skal infrastrukturforvalteren ligeledes godkende gravearbejder via en høring. Infrastrukturforvalterens svartid vil blive skrevet ind i kontrakten.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Det er Odense Kommunes opfattelse, at udgifterne til forberedelsen af driften frem mod den egentlige driftsstart afholdes af Odense Letbane P/S' anlægsbudget, idet det er Odense Kommunes opfattelse, at disse udgifter er en naturlig del af etableringen af en driftsklar letbane. Dette skal afklares endeligt med Odense Letbane P/S.

Bilag

Sammenligning af modeller FINAL

Punkt 9: Lukket:

82.02.00-G01-168-17

Punkt 10: Uddannelsespolitik

54.00.00-P22-1-17

Resume

Økonomiudvalget har på vegne af Odense Byråd sat sig i spidsen for at udarbejde en uddannelsespolitik for det samlede uddannelsesområde i Odense. Politikken udtrykker en fælles ambition for uddannelsesområdet i Odense og udarbejdes i tæt samarbejde med en række af byens uddannelsesaktører.

Første politikudkast blev i juni præsenteret for en række kerneinteressenter. På baggrund af tilbagemeldingerne er andet udkast til en fælles uddannelsespolitik for Odense udarbejdet.

Økonomiudvalget præsenteres hermed for andet udkast til en uddannelsespolitik. Det anbefales, at Økonomiudvalget sender andet udkast i høring.

Økonomiudvalget præsenteres også for tendenserne i tilbagemeldingerne fra kerneinteressenterne.

Effekt

Borgernes indkomst skal stige

En samlet indsats for at give flere borgere en god uddannelse vil alt andet lige give et styrket afsæt for, at flere borgere kommer i arbejde og dermed får en højere indkomst uden understøttelse. Desuden vil en styrket indsats for, at kompetencerne blandt arbejdsstyrken i Odense matcher arbejdsmarkedets efterspørgsler, kunne give mulighed for højere indkomster.

Flere kommer i uddannelse og job

En samlet indsats for at alle finder en vej gennem uddannelsesverdenen, der passer til deres faglige niveau, evner og styrker, vil hæve andelen af borgere med en uddannelse. Med en samlet indsats styrkes muligheden for, at flere livet igennem kan forfølge de muligheder, der åbner sig for at få, fastholde og skabe sig et job.

Børn lærer mere og er mere kompetente

Vi vil styrke alle børn i at "lære at leve" og "lære at lære", så de livet igennem kan udfolde deres potentialer og blive så dygtige, som de kan. Vi støtter tidligt op om dem med særlige behov og vi støtter talenterne i at udfolde deres potentiale. Det vil komme alle børn til gavn, så de lærer mere og er mere kompetente.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller i samarbejde med den tværgående styregruppe til Økonomiudvalget at beslutte, at vedhæftede andet udkast til uddannelsespolitikken "Din fremtid er vores fremtid" sendes i høring i perioden fra den 22/8 - 4/9 2017.

Beslutning

Økonomiudvalget godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Processen indtil nu

Økonomiudvalget har initieret udarbejdelse af en uddannelsespolitik for Odense. Uddannelsespolitikken skal være for byens samlede uddannelsesområde og udarbejdes derfor i tæt samarbejde med en række aktører, herunder ungdomsuddannelser, videregående uddannelser, studerende, erhvervsliv og interesseorganisationer på uddannelsesområdet.

Det første udkast til en ny uddannelsespolitik blev udarbejdet på baggrund af to workshops om uddannelse i foråret 2017. Interessen for disse workshops var stor, og der deltog mellem 60 og 90 personer fra en bred kreds af interessenter i hver workshop. Dette første udkast blev i juni drøftet med en række kerneinteressenter (uddannelsesinstitutioner, virksomheder, studerende, lederfora i Odense Kommune mv.) for at kvalificere de mange input fra forårets workshops.

Det andet udkast til en uddannelsespolitik for Odense er udarbejdet i henhold til Økonomiudvalgets drøftelser i maj samt de mange input fra drøftelserne i juni. Der er foretaget markante justeringer i det andet udkast, da tilbagemeldingerne på første udkast har givet anledning til yderligere fokusering.

Tilbagemeldingerne handlede særligt om, at politikken skulle være mere fokuseret, gerne med færre mål og en tydelig skelnen mellem mål og midler. Der er derfor arbejdet med at fokusere målene, som er reduceret fra seks til fire, og med at tydeliggøre veje til at opnå de fire mål.

Politikken i sin nuværende form er således resultatet af en omfattende involveringsproces, som mange parter har bidraget til med stort engagement. Der har været stor interesse for at deltage i processen, ligesom der har været positive tilkendegivelser i forhold til ambitionen om en fælles uddannelsespolitik og måden at udvikle den på. Den fælles udviklingsproces har således givet et ejerskab til politikken blandt de deltagende aktører og dermed et rigtig godt afsæt for det fremtidige arbejde med at omsætte politikken.

Politikkens indhold

Uddannelsespolitikken har fået titlen "Din fremtid er vores fremtid". Den består af en vision og fire mål. Visionen beskriver, hvordan Odense vil have skoler og uddannelser, der er en del af verdenseliten, fordi vi vil uddanne til fremtidens liv og arbejdsmarked. Under hvert mål findes en beskrivelse af, hvad målet handler om, og hvorfor det er vigtigt, samt hvordan det mere konkret skal opnås.

Mål 1: Uddannelse til livet

Dette mål handler om, at børn og unge skal lære at håndtere forandringer og have vedholdenhed, nysgerrighed, mod og medmenneskelighed. Vi vil skabe forudsætninger for, at flere kan bryde den sociale arv. Uddannelse skal desuden fremme børn og unges kreative udvikling, give lyst og evner til at bidrage til fællesskaber samt bidrage til udsyn og demokratisk dannelse.

Mål 2: Uddannelse til job

Dette mål handler om, at der skal være en tæt sammenhæng mellem uddannelse og den praktiske hverdag på arbejdspladserne. Unge og voksne skal kunne vælge en uddannelse med jobmuligheder. Det skal ske gennem vejledning

og synliggørelse af de attraktive jobmuligheder inden for teknologi, automation og science.

Mål 3: Uddannelse til muligheder

Dette mål handler om, at alle skal have muligheder for at blive så dygtige, som de kan. Er der behov for støtte og opbakning, sættes tidligt ind. Er der særlige talenter, skal vi være i stand til at stimulere og udvikle dem. Det vil vi gøre ved at have internationalt attraktive talentmiljøer særligt inden for tekniske og naturvidenskabelige uddannelser og ved at gøre det muligt for alle at gennemføre en uddannelse.

Mål 4: Uddannelse til vækst

Dette mål handler om, at kvalificeret og veluddannet arbejdskraft er fundamentet for væksten i Odense. Vi vil derfor arbejde med at udvikle børns og unges teknologiske og digitale evner. Vi vil også udfordre de rammer og regler, der begrænser muligheden for nytænkning af uddannelser.

Høring og politisk behandling

Det anbefales, at Økonomiudvalget på vegne af Odense Byråd sender andet udkast (vedhæftet) i høring i perioden 22/8 - 4/9 2017. Alle samarbejdspartnere, der har været involveret i forårets proces, modtager en mail med en invitation til afgive et høringssvar.

Processen ser derefter således ud:

4/10-2017 beslutningssag i Økonomiudvalget

1/11-2017 beslutningssag i byrådet

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

08-2017 UDDANNELSESPOLITIK skærmvenlig - 10-08-17.pdf

Punkt 11: Ansøgning om ramme fra skatteforhøjelsespulje i 2018 - fritagelse for individuel sanktion ved skatteforhøjelse

00.30.00-S00-30-17

Resume

I aftalen om kommunernes økonomi mellem regeringen og KL for 2018 indgår der en ramme på 200 mio. kr. til skatteforhøjelse. Ordningen indebærer, at kommunerne kan søge Økonomi- og Indenrigsministeriet om fritagelse for en eventuel individuel skattesanktion, selv om kommunerne samlet set øger skatteudskrivningen i 2018.

I denne sag skal Økonomiudvalget tage stilling til, om Odense Kommune skal indsende en ansøgning til skatteforhøjelsespuljen til Økonomi- og Indenrigsministeriet, samt i givet fald hvilket beløb Odense Kommune skal angive i ansøgningen.

Der er et politisk flertal i i byrådet for at forbedre velfærden i Odense ved hjælp af skattestigning. Målsætningen for partierne bag budget 2017 var, om nødvendigt over en årrække og i respekt for aftaleoverholdelse, at kunne forbedre velfærden med 300 mio. kr. I budget 2017 fik Odense en ramme til skatteforhøjelse fra Økonomi- og Indenrigsministeriet på 145,7 mio. kr., som blev anvendt til at hæve udskrivningsprocenten med 0,5 procentpoint til 25,0 pct.

Det indstilles, at Odense søger om en andel på 155 mio. kr. således at udskrivningsprocenten kan hæves til 25,5 og målsætningen om en skattestigning svarende til merindtægter på 300 mio. kr. dermed nås.

Ansøgningen til Økonomi- og Indenrigsministeriet skal være ministeriet i hænde senest den 1/9 2017, og svar fra ministeriet forventes senest den 15/9 2017.

Byrådet gav i forbindelse med behandlingen af ansøgningen sidste år Økonomiudvalget kompetence til at godkende fremtidige ansøgninger til puljen vedrørende fritagelse for individuel skattesanktion ved skatteforhøjelse.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene i denne sag.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget godkender, at Odense Kommune indsender en ansøgning på 155.000.000 kr. fra skatteforhøjelsespuljen til Økonomi- og Indenrigsministeriet i 2018.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Rådmændene Jane Jegind og Steen Møller stemmer imod.

Sagsfremstilling

Sanktionslovgivning

Skattesanktionslovgivningen bevirker, at hvis kommunerne samlet set øger skatteudskrivningen i forhold til året før, vil der ske en modregning i bloktilskuddet svarende til størrelsen af skattestigningen.

Sanktionen fungerer både kollektivt og individuelt og gælder kun for merprovenuet. De kommuner, som har sat skatten op, vil i det tilfælde miste 75 % af merprovenuet i det første år, 50 % i de to efterfølgende år og 25 % i det fjerde år. Efter det fjerde år sanktioneres den enkelte kommune ikke individuelt. I alle årene modregnes den resterende del af merprovenuet i det samlede bloktilskud til kommunerne, som fordeles efter kommunens befolkningsandel på landsplan.

De kommuner, der på forhånd har fået en ramme fra skatteforhøjelsespuljen, og som vedtager en skatteforhøjelse i overensstemmelse hermed, vil blive friholdt for en eventuel individuel modregning, hvis kommunerne samlet set øger skatteudskrivningen i forhold til året før. Disse kommuner vil dog fortsat være omfattet af en eventuel kollektiv skattesanktion.

De skattetyper, der er omfattet af sanktionslovgivningen, og som der kan søges fritagelse for individuel skattesanktion fra, er: indkomstskatte, grundskyld og dækningsafgift på erhvervsejendomme.

Opgørelse af ramme

Med plan for aftrapning af dækningsafgiften sænkes dækningsafgiften på erhvervsejendomme fra 2017 til 2018 med 0,3 promillepoint. Denne nedsættelse vil beløbsmæssigt være med til at reducere den andel af skatteforhøjelsespuljen, som Odense Kommune har behov for at søge.

Det er ikke muligt at opgøre det endelige provenu endnu, da en mindre del af provenuet vil gå til bidraget til det skrå skatte loft, og som nævnt vil nedsættelse af dækningsafgiften også indgå i beregningen. Borgmesterforvaltningen vurderer, at hvis udskrivningsprocenten skal hæves med 0,5 procentpoint til 25,5 pct., skal Odense med de nuværende forudsætninger søge om en ramme fra skatteforhøjelsespuljen på 155 mio. kr.

Kriterier for ansøgning

Økonomi- og Indenrigsministeriet vil ved fordeling af puljen mellem ansøgningskommunerne lægge vægt på følgende forhold:

- Driftsmæssig ubalance, hvor den driftsmæssige balance defineres som forskellen mellem kommunens driftsudgifter på det skattefinansierede område og kommunens nettoindtægter fra skatter, tilskud, udligning og renter.
- Udgiftspres fra demografiske forskydninger, herunder særligt som følge af høj vækst i antal børn og/eller ældre.
- Udgiftspres på overførselsområdet som følge af udviklingen i udgifter til blandt andet førtidspension og kontanthjælp.
- Udfordringer i forhold til den kommunale indtægtsside, herunder skatteindtægterne.
- Strukturel ubalance i kommunens økonomi i øvrigt.

Det vurderes, at Odense Kommune med disse kriterier kan komme i betragtning til en andel af skatteforhøjelsespuljen.

Det er først ved 2. behandling af budgettet, at byrådet endelig beslutter, om Odense vil hæve den kommunale udskrivningsprocent i 2018.

Der er vedlagt forslag til ansøgning til puljen.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Ansøgning til skatteforhøjelsespulje i 2018

Punkt 12: Odense Letbane - Godkendelse af udbudsmateriale for drift og vedligehold

24.00.00-G01-39-17

Resume

Det følger af Lov om Odense Letbane, at Odense Kommune og de øvrige bidragsydere, staten og Region Syddanmark, skal godkende Odense Letbane P/S' udbudsmateriale.

I tråd med de øvrige sager om godkendelse af udbudsmateriale har Odense Kommune valgt ikke at foretage en minutiøs gennemgang af materialet, idet det vurderes, at Odense Letbane P/S har de nødvendige kompetencer til at sikre, at materialet udarbejdes på den mest hensigtsmæssige måde.

Fokus har i stedet som tidligere været på at sikre, at udbudsmaterialet i tilstrækkelig grad respekterer kommunens fokusområder såsom stabil og sikker drift, god driftsøkonomi og gode samarbejdsrelationer med relevante interessenter.

Det er Borgmesterforvaltningens vurdering, at udbudsmaterialet understøtter disse forhold på hensigtsmæssig vis.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget - under forudsætning af, at byrådet den 23/8 2017 godkender Odense Letbane P/S som driftsselskab - godkender det af Odense Letbane P/S udarbejdede udbudsmateriale for drift og vedligehold.

Beslutning

Økonomiudvalget godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Efter at Odense Letbane P/S har indgået og underskrevet kontrakterne på letbanetog og trafiksystemer er tiden nu til at rette fokus på driftsfasen. Odense Letbane P/S har i den forbindelse udarbejdet det materiale, der skal anvendes i forbindelse med det kommende udbud af drift og vedligehold.

Det fremgår af Lov om Odense Letbane, at Odense Kommune, Region Syddanmark og transportministeren skal godkende udbudsmaterialet, tildeling af hovedkontrakt og større ændringer i projektet. Idet staten ikke deltager i finansieringen af drift og vedligehold, er det aftalt, at staten alene orienteres om udbuddet, således at det alene er Odense Kommune og Region Syddanmark, der godkender udbudsmaterialet.

Odense Kommunes godkendelsesproces har været forankret i Borgmesterforvaltningen, men i samarbejde med By- og Kulturforvaltningen. På den baggrund har begge forvaltninger deltaget i møder med Odense Letbane P/S omkring indholdet af udbudsmaterialet. Odense Letbane P/S har herudover som for de øvrige udbudsprocesser udarbejdet et notat, der skal sikre bidragsyderne en overordnet og fælles forståelse af udbudsmaterialet og den kommende udbudsproces.

Borgmesterforvaltningens tilgang til godkendelsesprocessen har været, at Odense Letbane P/S besidder de nødvendige kompetencer til at udarbejde udbudsmaterialet. Der er således tillid til, at Odense Letbane P/S sikrer, at udbudsmaterialet udarbejdes på den mest hensigtsmæssige måde i forhold til at optimere driften og i overensstemmelse med lovgivningen.

Det betyder også, at der ikke er foretaget en klinisk gennemgang af udbudsmaterialet, men en vurdering af, at der med udbudsmaterialet gives optimale vilkår for den fremadrettede drift i overensstemmelse med Odense Kommunes ønsker og prioriteringer.

Det betyder blandt andet, at alle forhold, der kan påvirke regulariteten af letbanetrafikken, er samlet hos den kommende driftsoperatør. Operatøren får dermed ansvaret for drift, vedligehold og sikkerhed og således optimale muligheder for at planlægge eksempelvis vedligeholdelsesarbejder på togsystem eller letbanetog, så de får mindst mulig indflydelse på driften.

Drifts- og vedligeholdelseskontrakten udbydes med en kontraktløbetid på ti år med option på yderligere fem år, hvor optionen om forlængelse kaldes automatisk, hvis operatøren yder tilfredsstillende og samarbejdet fungerer.

Indgåelsen af en så lang aftale, der indeholder en lang række samarbejdsrelationer ind i såvel Odense Kommune, FynBus som Odense Letbane P/S, fordrer, at der tages højde for, hvordan parternes incitament til at få samarbejdet til at køre optimeres. Der har i forbindelse med udarbejdelsen af udbudsmaterialet været opmærksomhed på, at det vil være en ekstremt uheldig situation, hvis samarbejdet med driftsoperatøren kører så meget af sporet, at det vil blive nødvendigt at ophæve kontrakten. Udbudsmaterialet indeholder derfor en række mekanismer i form af eksempelvis milepælsbaserede betalinger og bonus- og bodsmekanismer, der skal supplere det naturlige incitament til samarbejde mellem kontraktligt forbundne parter.

Et af de for brugerne væsentligste forhold for driften er selvsagt den frekvens, hvormed letbanen kører. Som det fremgår af Odense Byråds sag af 19/4 2017, er der i samarbejde mellem Odense Kommune, FynBus og Odense Letbane P/S fastsat et princip for frekvenskøreplanen, der tilsiger en samlet køretid fra Tarup til Hjallese på 42 minutter og med et udgangspunkt om 7,5 minutters frekvens i dagtimerne. Uden for myldretiden (og eksempelvis i ferier og weekender) lægges der dog op til en lavere frekvens på op til 10-15 minutter. Den endelige køreplan vil blive fastlagt i samarbejde mellem operatøren og FynBus.

Med henblik på at fastholde værdien af Odense Kommunes investeringer i letbanetog og trafiksystemer fastsætter udbudsmaterialet rammerne for operatørens vedligeholdelsesplaner. Vedligeholdelsesstrategien angiver blandt andet omfang og frekvens af vedligehold samt valg af reservedele i forhold til for eksempel brug af originale reservedele og kopiprodukter.

Foruden de strengt driftsrelaterede forhold i udbudsmaterialet er det sikret, at drifts- og vedligeholdelsesoperatøren skal leve op til Odense Kommunes politikker inden for miljø, mennesker og socialt ansvar. Herudover stiller udbudsmaterialet krav til, at drifts- og vedligeholdelsesoperatøren og dennes underleverandører overholder internationale konventioner tiltrådt af Danmark, samt respekterer grundlæggende menneskerettigheder.

Selve driften af Odense Letbane varetages som beskrevet af drifts- og vedligeholdelsesoperatøren. Men det er hensigten, at borgerne oplever den samlede kollektive trafik som ét integreret system. Det betyder blandt andet, at FynBus får tillagt en række opgaver, som de dels skal udføre i henhold til lov om trafikkselskaber, og dels opgaver, som Odense Letbane P/S - med henblik på at udnytte Fynbus' kompetencer bedst muligt - ønsker, at Fynbus skal udføre på vegne af Odense Letbane. Det drejer sig blandt andet om takstfastsættelse, billet salg, billettering og markedsføring.

Som det fremgår af et andet punkt på dagsordenen, skal byrådet godkende organiseringen af driftsorganiseringen for Odense Letbane. Det fremgår af sagen, at der efter to års drift skal evalueres på denne driftsorganisation, herunder en vurdering af, om driftsansvaret skal overdrages til en anden juridisk enhed. På den baggrund er der i udbudsmaterialet taget højde for, at der kan ske en ændring i driftsorganisationen og dermed kontraktsparten i aftalen med driftsoperatøren.

Samlet set er det Borgmesterforvaltningens vurdering, at udbudsmaterialet understøtter Odense Kommunes mål og politikker, og det indstilles derfor, at udbudsmaterialet godkendes.

Odense Letbane P/S' bestyrelse har godkendt udbudsmaterialet på deres bestyrelsesmøde den 14/6 2017. Når godkendelse af materialet foreligger fra både Region Syddanmark og Odense Kommune, vil udbudsprocessen blive igangsat med den indledende prækvalifikation.

Såfremt byrådet ikke godkender den foreslåede driftsorganisation, vil der blive forelagt en ny sag om godkendelse af udbudsmaterialet for drift og vedligehold, idet der vil være behov for justeringer i materialet.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 13: Tidsplan for årsberetning 2017

00.32.10-K07-2-17

Resume

Ifølge Odense Kommunes principper for økonomistyring, afsnit 6.1, fastlægger Økonomiudvalget tidsplan og vejledning for udarbejdelse af årsberetningen.

Årsberetning 2017 udarbejdes indholdsmæssigt, så det tilstræbes at tydeliggøre en klar sammenhæng mellem regnskabet for økonomien, de politiske effektmål og organisationen. Strategiske temaer vil blive udvalgt med henblik på at motivere koblingen mellem effekt- og økonomistyring i Odense Kommune.

Fagudvalgene skal bidrage til regnskabet inden for den fastsatte tidsfrist og i den af Økonomiudvalget meddelte form.

Med udgangspunkt heri fremsender Borgmesterforvaltningen forslag til tidsplan og vejledning for indholdsmæssig udarbejdelse af årsberetningen for 2017.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene i denne sag.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget godkender:

1. Følgende tidsplan for behandling af årsberetning 2017 i byrådet på mødet den 11/4 2018:

Til og med 31/1 2018	Supplementsposteringer samt øvrige posteringer
6/3 2018	Delregnskaberne for øvrige forvaltninger behandles i fagudvalgene
13/3 2018	Delregnskabet for Borgmesterforvaltningen behandles i økonomiudvalget
4/4 2018	Den samlede årsberetning behandles i økonomiudvalget
11/4 2018	Den samlede årsberetning behandles i byrådet

2. Årsberetning 2017 udarbejdes indholdsmæssigt, så det tilstræbes at tydeliggøre en klar sammenhæng mellem regnskabet for økonomien, de politiske effektmål og organisationen. Strategiske temaer vil blive udvalgt med henblik på at motivere koblingen mellem effekt- og økonomistyring i Odense Kommune.

Beslutning

Økonomiudvalget godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Årsberetningen for 2017 foreslås udarbejdet efter følgende tidsplan:

Til og med 31/1 2018	Supplementsposteringer samt øvrige posteringer
6/3 2018	Delregnskaberne for øvrige forvaltninger behandles i fagudvalgene
13/3 2018	Delregnskabet for Borgmesterforvaltningen behandles i økonomiudvalget
4/4 2018	Den samlede årsberetning behandles i økonomiudvalget
11/4 2018	Den samlede årsberetning behandles i byrådet

Den samlede årsberetning består af følgende dele:

Indledning

Kort beskrivelse af årsberetningens vigtigste budskaber samt en introduktion til regnskabets opbygning og bestanddele.

Strategiske temaer

I henhold til årsberetningen udvælges der strategiske temaer, der får en særlig kommunikativ bearbejdning. I udvælgelsen vil det vægtes højt, at temaerne synliggør sammenhænge mellem det økonomiske regnskab og regnskabet for de politiske effektmål for Odense Kommune.

Bilag 1: Effektrejskab

- Effektrejskabet for Odensemålene for byrådsperioden 2014-2017, som dækker de største velfærdsområder, byudvikling og vækstområdet.
- Effektrejskabet opbygges således, at der udfyldes en skabelon, som på en enkel og illustrativ måde præsenterer en status for hvert Odensemål.
- Som bilag til effektrejskabet for Odensemålene vedlægges:
  - Det samlede effektrejskab, der præsenterer status på alle forvaltningernes effektmål og Odensemålene.
  - En opfølgingsanalyse til det samlede effektrejskab, hvor der til hvert effektmål er tilknyttet et tekstfelt, som indeholder motivationen for effektmålet, målopfyldelsesgraden i forhold til det politisk fastsatte ambitionsniveau, en analyse af eventuel udvikling i indikatorer for målene, en redegørelse for, hvordan de(n) ansvarlige forvaltning er lykkedes med indsatser for at opnå den ønskede effekt, samt initiativer, der er påtænkt for at rette op på eventuel manglende effektopnåelse.

Bilag 2: Økonomisk regnskab

- Det økonomiske regnskab består af det samlede regnskabsresultat og regnskabsresultatet for de enkelte bevillingsområder.
- Oversigtshæftet indeholder en række obligatoriske oversigter, f.eks. garantiforpligtelser, opgørelse af låneramme, udstykningsregnskaber, udførelse af opgaver for andre myndigheder mv.

Bilag 3: Organisationsregnskab

- Personalet i tal, herunder antal, køn, løn, alder, faggrupper, etnicitet samt årets indsatser og resultater inden for personale- og arbejdsmiljøområdet.

Årsberetningen udarbejdes alene i en digitaliseret form på www.Odense.dk.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 14: Boligstrategi 2017

03.00.00-A00-1-16

Resume

Med vedtagelsen af Planstrategi 2015: ”Ny Odense: Fra stor dansk by til dansk storby” blev det besluttet, at der skulle udarbejdes en boligstrategi som afløser til Boligpolitikken fra 2003.

Der foreligger nu et udkast til boligstrategien.

Med Boligstrategien sættes en retning for, hvordan der skabes en god sammenhæng mellem boligudviklingen og byens transformation, som samtidig kobles til odenseanernes og odensesøgendes boligpræferencer. Derudover præsenteres en række relevante værktøjer, som kan anvendes til at arbejde strategisk og konkret med boligudviklingen i Odense.

Arbejdet med boligstrategien blev indledt med politiske drøftelser i Økonomiudvalget. Sidenhen er der gennemført interviews med alle byrådets partier om en række boligstrategiske temaer, og der har været en drøftelse af boligstrategien på byrådets kvartalsmøde.

Der har desuden været gennemført en bred involvering, hvor interne og eksterne interessenter har bidraget med deres perspektiver. Derudover er der yderligere gennemført et omfattende analysearbejde, hvor boligbehovet, boligmarkedets forudsætninger og den aktuelle udvikling er analyseret. Resultatet af dette analysearbejde er samlet i en baggrundsrapport.

Efter den aktuelle drøftelse i Økonomiudvalget vil udkastet til den kommende boligstrategi blive sendt i en teknisk forhøring hos en række eksterne parter. Herefter foreslås der en proces, hvor Økonomiudvalget drøfter strategien igen i lyset af de indkomne høringssvar, hvorefter strategien drøftes i alle fagudvalg, inden den til sidst lægges op til beslutning i økonomiudvalget og byråd henholdsvis den 8/11 og 15/11 2017.

Udkastet til en ny boligstrategi samt den tilhørende baggrundsrapport er vedlagt som bilag til denne sag.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget drøfter boligstrategien og den videre proces.

Beslutning

Drøftet.

Sagsfremstilling

Arbejdet med boligstrategien

Med vedtagelsen af Planstrategi 2015: ”Ny Odense: Fra stor dansk by til dansk storby” blev det besluttet, at der skulle udarbejdes en boligstrategi som afløser til Boligpolitikken fra 2003.

Der foreligger nu et udkast til den nye boligstrategi. Udkastet er blevet til på baggrund af politiske drøftelser og er kvalificeret i en bred involveringsproces, hvor interne og eksterne interessenter har bidraget med deres perspektiver. Der er desuden gennemført et omfattende analysearbejde, hvor boligmarkedets forudsætninger og aktuelle udvikling er analyseret. Resultatet af dette analysearbejde er samlet i en baggrundsrapport.

Boligstrategi 2017 samler desuden op på og bygger videre på allerede besluttede politikker, strategier og planer, som har betydning for Odense Kommunes nuværende og fremtidige boligudvikling, herunder udgør Planstrategi 2015 sammen med Kommuneplan 2016-2028 fundamentet. Planstrategi 2015: "Ny Odense: Fra stor dansk by til dansk storby" konkretiserer, hvilken storby Odense skal være, mens Kommuneplan 2016-2028 beskriver retningslinjerne og rammerne for udviklingen.

Arbejdet med boligstrategien blev indledt med politiske drøftelser i Økonomiudvalget. Siden er der gennemført interviews med alle byrådets partier om en række boligstrategiske temaer, og der har været en drøftelse af boligstrategien på byrådets kvartalsmøde.

Den interne forankring er sikret ved, at projektgruppen har haft deltagelse fra tre forvaltninger, nemlig Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen samt Social- og Beskæftigelsesforvaltningen, og ved at styregruppen blev udgjort af stabschefforum, hvor alle forvaltninger er repræsenteret. Endelig har direktørgruppen løbende været involveret.

Den eksterne inddragelse har omfattet dem, der bygger (investorer, udviklere), dem, der sælger og lejer ud (ejendomsmæglere, private udlejere, boligorganisationer) og dem, der bor (unge, børnefamilier, seniorer). Vi har her efterspurgt deres viden om boligmarkedet samt om forskellige gruppers boligpræferencer.

Boligstrategiens indhold

Boligstrategien tager afsæt i boligmarkedsanalyser og i den aktuelle udvikling i Odense, som begge vidner om, at strategien bliver til på et tidspunkt, hvor Odense står stærkt.

Vi ser lige nu en positiv udvikling på det odenseanske boligmarked. På den ene side skyldes dette en stabil befolkningstilvækst, en positiv prisudvikling og en investeringssituation, der får investorer til at placere deres penge i fast ejendom udenfor København og Århus. På den anden side skyldes det, at Odense bliver stadig mere attraktiv, blandt andet på grund af kommunens klare visioner og investeringsvilje, som er med til at skabe en tro på fremtiden blandt dem, der investerer og udvikler.

Der er således et rigtig godt udgangspunkt for fortsat at præge byens udvikling i den retning, som er sat med Planstrategi 2015 og Kommuneplan 2016-2028, og på den måde bidrage til, at Odense bliver en endnu bedre by at bo og investere i.

Med Boligstrategien sættes en retning for, hvordan der skabes en god sammenhæng mellem boligudviklingen og byens transformation, som samtidig kobles til odenseanernes og odenseansøgendes boligpræferencer.

Helt konkret indeholder strategien seks målsætninger:

1) At skabe et bredt og varieret boligudbud

Vi har forskellige behov og ønsker til vores bolig. Vi ønsker at tiltrække målgrupper, som kan bidrage til storbytransformationen og til at hæve gennemsnitsindkomsten i kommunen, men vi tager samtidig ansvar for at sikre en bolig til de mennesker, som befinder sig i en svær livssituation og måske ikke har mulighed for at anskaffe sig en bolig selv. I Odense skal vækst og social bæredygtighed tænkes sammen, når vi udvikler fremtidens boliger og boligområder. I Odense Kommune skal der både være boliger til dem, vi er i dag, og til dem, som ønsker at flytte hertil i fremtiden.

2) At udvikle grønne boligområder

En af Odenses stærkeste kvaliteter i dag er det grønne, og her har Odense potentialet til at blive endnu grønnere – særligt i den tætte by, hvor det grønne ofte er under pres, når der bygges, ligesom det ofte kræver nye og kreative løsninger at gøre den tætte by grønnere. Odense vil være Danmarks grønneste storby, og det skal kunne ses – også i de centrale boligområder. Det grønne er desuden også en udbredt boligpræference: Mange ønsker at bo tæt på noget grønt. Det viser overordnede analyser af boligefterspørgslen, og det er samtidig et gennemgående resultat fra inddragelsesprocessen i forbindelse med boligstrategien. Derfor skal det grønne prioriteres og tænkes ind i planlægningen af vores boligområder især den tætte by, hvor det ikke nødvendigvis kommer af sig selv.

3) At fremme stærke fællesskaber

Der ses en stor interesse for boformer med forskellige former for fællesskabskvaliteter. Det kan være egentlige bofællesskaber eller såkaldte tilvalgsfællesskaber, hvor man er fælles om indendørs eller udendørs faciliteter/arealer eller bestemte aktiviteter. Stærke fællesskaber er i forvejen et af Odenses markante karaktertræk, men for mange nye, og særligt centrale bebyggelser, nedprioriteres fællesområder og -faciliteter. Fællesskaber skal derfor i fokus. Vi skal understøtte og inspirere til, at der skabes gode rammer for stærke fællesskaber i Odenses boligbebyggelser og boligområder.

4) At sikre boliger og boligområder af høj kvalitet

I Odense skal boligbebyggelser samt by- og boligområder være af høj kvalitet. Det handler om gode materialer, om æstetik, om områdernes funktion og byens helhed samt om bydele med helt særlige kvaliteter og identiteter. Ved at sætte fokus på det langsigtede perspektiv i forhold til kvalitet i boligudviklingen og i de rum, der udvikles mellem bebyggelserne, kan vi skabe en god by at bo og investere i – en by, som også i fremtiden vil være attraktiv. Derudover efterspørger de segmenter, som i høj grad kan bidrage til at hæve gennemsnitsindkomsten i kommunen, også høj kvalitet i boligbebyggelsen og dennes fysiske fremtoning.

Med boligstrategien sættes et større fokus på kvalitetskriterier, sådan at vi i fremtiden bliver en endnu bedre bosætningsby samt en fortsat interessant investeringscase.

5) At skabe blandede boligområder

Blandede boligområder gør det muligt for mennesker i forskellige livsfasen og livssituationer at bo eller blive boende i det samme område. Det giver fleksibilitet for den enkelte, skaber mere levende kvarterer og kan også styrke den sociale mobilitet. Den nuværende positive prisudvikling i Odense betyder, at vi netop nu bør rette en særlig opmærksomhed mod at sikre blandede boligområder, særligt i bymidten og de bynære kvarterer, hvor priserne stiger mest lige nu. Det skal vi blandt andet for at understøtte byens sociale sammenhængskraft samt for at sikre, at helt almindelige familier også i fremtiden kan finde en central bolig, der er til at betale.

6) At bygge en tæt by med blandede funktioner

En tæt by med blandede funktioner giver en mere levende og bæredygtig by med sine korte afstande mellem arbejdspladser, indkøbsmuligheder, kultur, boliger mv. og er dermed med til både at lette dagligdagens gøremål samtidig

med, at ambitionen om at skabe en levende og interessant storby understøttes, fordi forudsætningerne for kritisk masse og dermed byliv skabes. Byliv efterspørges af stort set alle alderssegmenter, der alle ønsker en vis nærhed til byens tilbud. Derfor vil vi arbejde for at sikre, at boligområderne i den tætte by kommer til at rumme flere – og ikke færre – funktioner i form af erhverv, service og kultur foruden boligerne selv.

Boligudviklingen sker i en dynamisk kontekst, hvor kommunen kan anvende forskellige værktøjer og indtage forskellige roller alt efter, hvad der er mest relevant i den konkrete situation. Det vil således altid afhænge af det konkrete projekt, hvilke værktøjer der er væsentlige at bringe i spil. Af denne grund indeholder boligstrategien beskrivelser af, hvilke muligheder der er for at understøtte målsætningerne og skabe den ønskede udvikling, hvorfor der under hver målsætning præsenteres en række værktøjer, som kan anvendes til at opnå målsætningen. Der redegøres desuden også for de muligheder, der ligger i at anvende en række tværgående værktøjer, som kan bidrage til at løfte flere af målsætningerne.

Til sidst i boligstrategien forefindes forskellige modeller for proaktivt kommunalt engagement i den strategiske udvikling af byen, herunder hvilke roller vi som kommune kan indtage i forskellige situationer.

Med boligstrategien skabes der, ud over et retningsgivende dokument, også et strategisk grundlag for en målrettet dialog med investorer, udviklere og boligorganisationer.

Udkastet til en ny boligstrategi samt baggrundsrapporten er vedlagt som bilag.

Effekt

Flere indbyggere i Odense

Boligstrategien skal bidrage til at opnå effektmålet om flere indbyggere i Odense ved at sikre attraktive boliger til dem, vi er i dag, og dem, vi ønsker at tiltrække i fremtiden.

Borgernes indkomst skal stige

Boligstrategien skal bidrage til at opnå effektmålet om, at borgernes indkomst skal stige ved at sætte fokus på at udvikle en levende og bæredygtig by, hvor virksomheder udvikler sig, og mennesker trives. Der vil blandt andet være et særligt fokus på at understøtte tiltrækningen og fastholdelsen af de grupper, som bidrager positivt i forhold til gennemsnitsindkomsten i kommunen.

Forhøring

Efter drøftelsen i Økonomiudvalget sendes udkastet til boligstrategien i teknisk forhøring hos udvalgte, eksterne parter. En stor del af disse har allerede været inddraget via fokusgruppeinterviews eller møder, hvor de har bidraget med relevante perspektiver. Andre inddrages for første gang i forbindelse med forhøringen. Det gælder eksempelvis brancheforeninger og uddannelsesinstitutioner. Formålet med høringen er en yderligere kvalificering af strategien.

Forhøringen kommer til at foregå fra den 23/8 til den 25/8 2017, og parterne er varslet herom.

Forslag til den videre proces

Det foreslås, at Økonomiudvalget drøfter strategien igen den 13/9 2017 i lyset af de indkomne høringssvar, hvorefter strategien drøftes i alle fagudvalg den 10/10 2017, inden den til sidst lægges op til beslutning i økonomiudvalg og byråd henholdsvis den 8/11 og 15/11 2017.

- Økonomiudvalgsdrøftelse den 13/9
- Drøftelse i alle fagudvalg den 10/10
- Beslutningssag i Økonomiudvalget den 8/11
- Beslutningssag byrådet den 15/11

Når boligstrategien er endeligt vedtaget, vil den blive formidlet eksternt med henblik på en fortsat dialog om realiseringen af den retning, som med boligstrategien gives for boligudviklingen i Odense.

Revidering

Boligstrategiens levetid afhænger af byens udvikling. Det vil således være relevant at vurdere, om der er behov for at revidere den i forbindelse med den nye planperiode, samt når de store byudviklingsprojekter, som er i gang lige nu, er realiseret.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag_Baggrundsrapport_Boligstrategi2017

Boligstrategi_udkast_aug2017

Punkt 15: Lov- og Cirkulæreprogram 2017-2020

00.30.00-S00-2-17

Resume

Årets lov- og cirkulæreprogram (LCP) er indgået som en del af økonomiaftalen for 2018 mellem regeringen og KL. Årets lov- og cirkulæreprogram sikrer, at kommunerne via det udvidede totalbalanceprincip (DUT) bliver kompenseret for udgifter til ny og ændret lovgivning, der ikke var med ved sidste års økonomiaftale. Det sker ved, at det samlede statstilskud forhøjes eller reduceres alt efter, om kommunerne bliver pålagt eller frataget opgaver.

I rammeudmeldingen til Budget 2017 blev det besluttet, at der skulle være et nyt princip for udmøntningen af LCP. Princippet indebærer, at Lov- og Cirkulæreprogramsagen først skal behandles som en drøftelsessag i Økonomiudvalget. Denne sag er drøftelsessagen og indeholder en oversigt over, hvordan de enkelte love og cirkulærer påvirker Odense økonomisk, samt hvilke udvalg der økonomisk bliver berørt af de enkelte love og cirkulærer. På økonomiudvalgsmødet den 30/8 2017 behandles en beslutningssag, hvor Økonomiudvalget skal komme med sin indstilling til byrådet. På byrådsmødet den 6/9 2017 vil den endelige udmøntning vedtages.

Princippet indebærer, at DUT-kompensation over 2 mio. kr. i udgangspunktet udmøntes til udvalgene (både positive og negative), mens de øvrige DUT-kompensationer reguleres over kassen. Dette vil dog altid bero på en politisk prioritering. Borgmesterforvaltningen anbefaler, at når DUT-kompensationen er på over 2 mio. kr. i bare ét af årene, vil udvalget få udmøntet den fulde DUT-kompensation i alle år.

DUT-kompensation vedrørende området for forsørgelses- og sikringsydelse og medfinansiering på sundhedsområdet fra 2018 og frem på styringsområdet Overførsler mv. bliver udmøntet i forbindelse med Budgetforslaget 2018-2021 i budgetmodellen for medfinansiering på sundhedsområdet og budgetmodellen for området for forsørgelses- og sikringsydelse. Reguleringer for 2017 vedrørende disse områder udmøntes i denne sag.

Der er i alt 61 punkter på årets Lov- og Cirkulæreprogram vedrørende øvrige områder. Heraf er der en sag på styringsområdet Service, som er over 2,0 mio. kr. i mindst ét af årene, denne sag omhandler Kræftplan IV.

Udmøntningen sker for budgetår 2017 samt kommende budgetår 2018-2021 og frem, og dermed indgår prioriteringen af årets DUT-midler i grundlaget for Budget 2018-2021. For hele perioden 2017-2020 vil der grundet Odense Kommunes princip for udmøntning af DUT-kompensation ske en kasseforbedring på samlet 14,3 mio. kr.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget drøfter forslag til Lov- og Cirkulæreprogram 2017-2020, herunder følgende forslag til indstillingspunkter til beslutningssagen den 30/8 2017:

1. Indtægtssiden i 2017 nedskrives med 3.300.000 kr. vedrørende årets lov- og cirkulæreprogram.
2. Midler fra årets lov- og cirkulæreprogram 2017-2020 for styringsområdet Service og Overførsler mv. reguleres over kassen med undtagelse af regulering over 2.000.000 kr., jf. indstillingens pkt. 3 og reguleringer for 2017 vedrørende medfinansiering på sundhedsområdet og området for forsørgelses- og sikringsydelse. jf. indstillingens pkt. 4.

3. Sundhedsudvalget under Økonomiudvalget tilføres en tillægsbevilling på styringsområdet Service vedrørende lov- og cirkulæreprogramssagen på 2.041.656 kr. i 2017, 2.031.132 kr. i 2018, 2.118.832 kr. i 2019 og 2.329.312 kr. i 2020 og frem.
4. Regulering på styringsområdet Overførsler mv. vedrører medfinansiering på sundhedsområdet, og området for forsørgelses- og sikringsydelser udmøntes til udvalgene med:

Udvalg (hele kr.)	2017 (17-pl)	2018 (18-pl)	2019 (18-pl)	2020 (18-pl)	2021 (18-pl)
Økonomiudvalget	-10.274.932	0	0	0	0
By- og Kulturudvalget	0	0	0	0	0
Ældre- og Handicapudvalget	0	0	0	0	0
Beskæftigelses og Socialudvalget	35.080	0	0	0	0
Børn- og Ungeudvalget	0	0	0	0	0
I alt	-10.239.852	0	0	0	0

"+" = opskrivning af udvalgets ramme, "-" = reduktion af udvalgets ramme

Beslutning

Økonomiudvalget:

Sagen ændret til en A-sag.

Økonomiudvalget godkender de indstillingspunkter, der er nævnt i indstillingen.

Sagsfremstilling

DI forbindelse med aftalen for kommunernes økonomi i 2018 er der opnået enighed om årets lov- og cirkulæreprogram mellem KL og regeringen.

Lov- og cirkulæreprogrammet kompenserer gennem DUT (det udvidede totalbalanceprincip) kommunerne for ny og ændret bindende lovgivning ved enten at øge eller reducere det statslige bloktilskud fra 2018 og frem alt efter, om lovændringerne medfører flere eller færre opgaver til kommunerne, ligesom lov- og cirkulæreprogrammet udmønter en midtvejsregulering for indeværende år.

I rammeudmeldingen til Budget 2017 blev det besluttet, at der skulle være et nyt princip for udmøntningen af LCP. Princippet indebærer, at Lov- og Cirkulæreprogramssagen først skal behandles som en drøftelsessag i Økonomiudvalget. Denne sag er drøftelsessagen og indeholder en oversigt over, hvordan de enkelte love og cirkulærer påvirker Odense økonomisk, samt hvilke udvalg der økonomisk bliver berørt af de enkelte love og cirkulærer. På økonomiudvalgs mødet den 30/8 2017 behandles en beslutningssag, hvor Økonomiudvalget skal komme med sin indstilling til byrådet. På byrådsmødet den 6/9 2017 vil den endelige udmøntning vedtages.

Princippet indebærer, at DUT-kompensation over 2 mio. kr. i udgangspunktet udmøntes til udvalgene (både positive og negative), mens de øvrige DUT-kompensationer reguleres over kassen. Dette vil dog altid bero på en politisk prioritering. Borgmesterforvaltningen anbefaler, at når DUT-kompensationen på styringsområdet Service er over 2 mio. kr. (både positive og negative) i bare ét af årene, vil udvalget få udmøntet den fulde DUT-kompensation. På denne måde sikres det, at udvalgene kompenseres for de største reguleringer, hvorimod de mindre reguleringer skal håndteres inden for udvalgenes egne rammer. Dette indebærer også, at DUT-kompensation under 2,0 mio. kr. (både positive og negative) i

udgangspunktet reguleres over kassen. Udvalgene er dog stadig forpligtet til at prioritere ny og ændret lovgivning inden for udvalgets ramme, både når udvalget har fået DUT-kompensation, og når DUT-kompensationen er udmøntet til kassen.

Herudover vil Borgmesterforvaltningen også anbefale, at DUT-kompensation vedrørende området for forsørgelses- og sikringsydelse og medfinansiering på sundhedsområdet fra 2018 og frem på styringsområdet Overførsler mv. bliver udmøntet i forbindelse med Budgetforslaget 2018-2021 i budgetmodellen for medfinansiering på sundhedsområdet og budgetmodellen for området for forsørgelses- og sikringsydelse. Reguleringer for 2017 vedrørende disse områder udmøntes i denne sag.

Der er i alt 61 punkter på årets Lov- og Cirkulæreprogram vedrørende øvrige områder, heraf er der en sag på styringsområdet Service, som er over grænsen på de 2,0 mio. kr. i mindst ét af årene. Denne sag omhandler kræftplan IV. I forbindelse med kræftplan IV har kommunerne fået midler til fire delområder, henholdsvis senfølger, kvalitetsløft i den kommunale rehabilitering, basal palliativ indsats og hjælp til rygestop blandt særlige grupper. Regeringen vil ikke følge op på, hvorledes midlerne bliver anvendt, men der følges i stedet op på, om indsatsen inden for de enkelte områder er blevet forbedret.

De resterende 60 lov- og cirkulæreprogramændringer på styringsområderne Service og Overførsler mv. anbefales udmøntet til kassen, hvilket betyder en kasseforbedring på 4,9 mio. kr. i 2017. For hele perioden 2017-2020 vil det betyde en kasseforbedring på samlet 14,3 mio. kr. Af bilaget fremgår en oversigt over de enkelte lov- og cirkulæreprogramændringers økonomiske påvirkning af de enkelte udvalg. Udvalgene er forpligtet til at prioritere ny eller ændret lovgivning inden for egen ramme.

Der er i år foretaget en midtvejsregulering af kommunernes medfinansiering på sundhedsområdet på -300,3 mio. kr. Odenses objektive andel udgør -10,5 mio. kr. Det anbefales, at der udmøntes en negativ tillægsbevilling til Økonomiudvalget inden for området for kommunal medfinansiering af sundhedsområdet. Herudover er der tre DUT reguleringer vedrørende ændring af driftsoverenskomst mellem regionsråd og selvejende hospicer, regulering som følge af regioners økonomiaftale om udfasning af den danske kvalitetsmodel og frit valg til private specialsygehuse mv. og for specialiseret ambulans behandling på Øfeldt centrene. Disse tre reguleringer vil samlet set opskrive budgettet til medfinansiering på sundhedsområdet med 0,3 mio. kr. i 2017. Reguleringer vedrørende 2018 og frem vil blive udmøntet i forbindelse med Budgetforslaget 2018-2021 og budgetmodellen for medfinansiering på sundhedsområdet.

På området for forsørgelses- og sikringsydelse anbefales det at udmønte en tillægsbevilling på styringsområdet Overførsler mv. til Beskæftigelses- og Socialudvalget på 35.080 kr. i 2017. Reguleringer vedrørende 2018 og frem vil blive udmøntet i forbindelse med Budgetforslag 2018-2021 i budgetmodellen for området for forsørgelses- og sikringsydelse.

Udmøntningen sker for budgetår 2017 samt kommende budgetår 2018 til 2020 og frem. Dermed indgår prioriteringen af årets DUT-midler i grundlaget for Budget 2018-2021.

Den 25/1 2017 behandlede byrådet sagen ”Ændring af vederlag for byrådsmedlemmernes varetagelse af visse kommunale hverv”. Kommunerne er blevet kompenseret for udgifterne til forhøjelse af vederlag til fuldtidspolitikere i 2017, men fra 2018 og frem er der ikke kompensation til kommunerne. Odense Kommunes andel af kompensationen er 1,5 mio. kr. Odense Kommunes indtægtsside opskrives med 1,5 mio. kr. i 2017 vedrørende ændring af vederlag til fuldtidspolitikere. Da kompensationen ligeledes er under 2,0 mio. kr., vil midlerne udmøntes til kassen i forbindelse med Budgetforslaget 2018-2021.

Økonomi

Udmøntningen af årets lov- og cirkulæreprogram for 2017-2020 forbedrer kassen med 4,9 mio. kr. i 2017. Indtægtssiden skal som konsekvens af årets lov- og cirkulæreprogram nedskrives med 3,3 mio. kr. i 2017. Indtægtssiden fra 2018 og frem bliver reguleret i forbindelse med Budgetforslaget 2018-2021.

For hele perioden 2017-2020 vil der grundet Odense Kommunes princip for udmøntning af DUT-kompensation ske en kasseforbedring på samlet 14,3 mio. kr.

De sager, der anbefales udmøntet, påvirker udvalgenes rammer med:

Udvalg (1.000 kr.)	Styringsområde	2017 (17-pl)	2018 (18-pl)	2019 (18-pl)	2020 (18-pl)
Økonomiudvalget	Service	0	0	0	0
	Overførsler mv.	-10.275	0	0	0
	I alt	-10.275	0	0	0
Økonomiudvalget - Sundhedsudvalget	Service	2.042	2.031	2.119	2.329
	Overførsler mv.	0	0	0	0
	I alt	2.042	2.031	2.119	2.329
By- og Kulturudvalget	Service	0	0	0	0
	Overførsler mv.	0	0	0	0
	I alt	0	0	0	0
Ældre- og Handicapudvalget	Service	2.042	2.031	2.119	2.329
	Overførsler mv.	0	0	0	0
	I alt	2.042	2.031	2.119	2.329
Beskæftigelses og Socialudvalget	Service	0	0	0	0
	Overførsler mv.	35	0	0	0
	I alt	35	0	0	0
Børn- og Ungeudvalget	Service	0	0	0	0
	Overførsler mv.	0	0	0	0
	I alt	0	0	0	0
I alt	Service	4.083	4.062	4.238	4.659
	Overførsler mv.	35	0	0	0
	I alt	4.118	4.062	4.238	4.659

"+" = opskriv af udvalgetsramme, "-" = reduktion af udvalgetsramme

Regulering fra dette års lov- og cirkulæreprogram vedrørende området for forsørgelses- og sikringsydelser og kommunal medfinansiering på sundhedsområdet i 2018 og frem udmøntes i forbindelse med Budgetforslaget 2018-2021 i budgetmodellen for medfinansiering på sundhedsområdet og budgetmodellen for området for forsørgelses- og sikringsydelser. Reguleringer vedrørende 2017 udmøntes i denne sag.

Bilag

Bilag Lov- og Cirkulæreprogram

Punkt 16: Introduktion til nyt byråd 2018

00.15.00-G20-1-17

Resume

Den 21/11 2017 vælges et nyt byråd, der tiltræder den 1/1 2018. De kommende byrådsmedlemmer tilbydes traditionen tro et introduktionsprogram, som forbereder dem til opgaven som byråds- og udvalgsmedlemmer. Introduktionsprogrammet er målrettet alle byrådsmedlemmer og ikke kun nyvalgte.

Direktørgruppen har nedsat en tværgående arbejdsgruppe, der forbereder introduktionsprogrammet.

Formålet med introduktionsprogrammet er at skabe de bedste forudsætninger for, at nye og erfarne byrådspolitikere kan udfylde hvervet som byråds- og udvalgsmedlemmer fra byrådsperiodens begyndelse – og over tid. Introduktionen fokuserer på grundlæggende viden, politikudvikling og samarbejde i overensstemmelse med politiske ambitioner og Odenses udfordringer. Herudover lægges der i introduktionsprogrammet op til, at såvel byråd som fagudvalg drøfter det interne samspil samt samspillet med forvaltningen.

Der vedlægges en skitse til introduktionsprogram som Økonomiudvalget drøfter. Herefter indarbejder arbejdsgruppen Økonomiudvalgets kommentarer og vil senere forelægge et samlet program til Økonomiudvalgets godkendelse.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget drøfter udkast til introduktionsprogram for nyt byråd og særligt de bagvedliggende principper.

Beslutning

Drøftet.

Sagsfremstilling

Den 21/11 2017 vælges et nyt byråd, der tiltræder den 1/1 2018. De kommende byrådsmedlemmer tilbydes traditionen tro et introduktionsprogram, som forbereder dem til opgaven som byråds- og udvalgsmedlemmer. Introduktionsprogrammet er målrettet alle byrådsmedlemmer og ikke kun nyvalgte.

Direktørgruppen har nedsat en tværgående arbejdsgruppe, der forbereder introduktionsprogrammet. Denne arbejdsgruppe har udarbejdet en skitse til introduktionsprogram for byrådet, der vedlægges som bilag. På baggrund af Økonomiudvalgets drøftelser udarbejder arbejdsgruppen et samlet introduktionsprogram til Økonomiudvalgets godkendelse.

Formål

Formålet med introduktionsprogrammet er at skabe de bedste forudsætninger for, at nye og erfarne byrådspolitikere kan udfylde hvervet som byråds- og udvalgsmedlemmer fra byrådsperiodens begyndelse – og over tid. Introduktionen fokuserer på grundlæggende viden, politikudvikling og samarbejde i overensstemmelse med politiske ambitioner og

Odenses udfordringer. Herudover lægges der i introduktionsprogrammet op til, at såvel byråd som fagudvalg drøfter det interne samspil samt samspillet med forvaltningen.

Principper

Med afsæt i erfaringerne fra afviklingen af introduktionsprogrammet i 2014 og politikerinterview med repræsentanter fra byrådets partier gennemført i maj 2017 planlægges introprogrammet i overensstemmelse med nedenstående principper:

Balance mellem byrådsfokus og udvalgsfokus

For at sikre et balanceret og sammenhængende introduktionsprogram planlægges og gennemføres det i et tværgående samarbejde mellem alle forvaltninger. Det vil sige, at byrådsmedlemmerne forberedes til både byråds- og udvalgsarbejdet i en dynamisk proces, hvor tiden fra konstituering til udvalgsarbejde gøres så kort som mulig.

Modtagerorienteret

Programmet sammensættes, så det imødekommer byrådspolitikernes behov for viden, afklaring af roller og rammer for indflydelse og beslutningskompetence. Det vil sige, at introduktionsprogrammet fokuserer på politikernes rolle og muligheder for at præge Odense Kommune.

Differentieret og målrettet

Introduktionsprogrammet planlægges, så der er en fælles del for alle – nye som gamle – og derudover er der tilbud med udvalgte temaer, f.eks. bestyrelsesarbejde, medietræning og håndtering af trusler. Programmet prioriterer også i viden, der tilegnes over tid og via forskellige kanaler. Det vil sige, at programmet differentieres i henhold til erfaring og interesse, at viden formidles/deles skriftligt og/eller mundtligt, og at noget viden skal være kendt på forhånd, mens andet skal være tilgængeligt løbende, primært på byrådsstet.

Inddragelse af politikere

Siddende politikere inddrages i både tilblivelsen og afviklingen af programmet. Det vil sige, at de politikere, der var nye i 2014, og erfarne politikere bidrager dels til udformning af introduktionsprogrammets form og indhold og dels til gennemførelse og opfølgning.

Tydelig introduktion til administrativ støtte

Introduktionsprogrammet skal sikre, at alle byrådspolitikere har den fornødne viden til at kunne udfylde hvervet eller ved, hvor/hvordan de kan tilegne sig den. Heri ligger blandt andet, at forvaltningen beskriver de regler og rammer, der eksisterer for forvaltningens administrative støtte, og at der fortages en forventningsafstemning i forhold til den betjening, som byrådet ønsker, at forvaltningen stiller til rådighed.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Skitse til introduktionsprogram for nyt byråd

Punkt 17: Budget 2018

00.30.00-S00-22-17

Resume

Der gives en orientering vedrørende status på Budget 2018.

Følgende er inviteret til denne orientering: Brian Dybro fra Socialistisk Folkeparti, Christel Gall fra Dansk Folkeparti, de adm. direktører og de stabschefer fra forvaltningerne, som har ansvaret for økonomi.

Der udsendes materiale inden mødet.

Orientering givet.